

Múzeum mesta Bratislavy

Výročná správa

2023

MÚZEUM
MESTA MUSEUM
BRATISLAVY CITY
BRATISLAVA

Identifikačné údaje o inštitúcii

Názov: Múzeum mesta Bratislavy

Sídlo – adresa: Radničná 1, 815 18 Bratislava

Právna forma: príspevková organizácia

Zriaďovateľ: Hlavné mesto SR Bratislava

Štatutárny zástupca: Mgr. Zuzana Palicová, riaditeľka

Telefón: 00 421 2 5910 0812

E-mail: info@mmb.sk

Web stránka: www.mmb.sk

OBSAH

A. Úvod	4
B. O múzeu	5
C. Zbierkový fond	6
I. Akvizície	6
II. Evidencia	9
III. Uloženie	11
IV. Ochrana	14
V. Výpožičky	15
VI. Digitalizácia	16
D. Vedeckovýskumná činnosť	16
E. Publikačná a edičná činnosť	20
F. Knižnica	21
G. Iná odborná činnosť	22
H. Odborné poradné orgány	23
I. Práca s verejnosťou	24
I. Návštevnosť a návštevnícky servis ...	24
II. Expozičná a výstavná činnosť	26
III. Programové a vzdelávacie aktivity, interaktívne a participatívne projekty	34
IV. Komunikácia a marketing	38
J. Projekty	42
K. Správa budov	46
I. Investičné aktivity	54
II. Energetický manažment	55
L. Personálna politika	56
M. Hospodárenie organizácie	57

A. Úvod

Dokončenie viacerých veľkých projektov, pestrý a bohatý sprievodný program, začatie viacerých strategických procesov, pociťovanie dopadov globálnych aj lokálnych udalostí – to by mohli byť hlavné charakteristiky roka 2023 pre činnosť Múzea mesta Bratislavy. Samozrejme, nie jediné. Šírka a záber aktivít múzea sú mimoriadne, úvodný a zároveň bilančný výber preto možno vnímať ako reprezentačný rámec celoročnej činnosti.

Po dokončení komplexnej obnovy Michalskej veže sme object po troch rokoch sprístupnili novou výstavou verejnosti, nový (stále dočasný) depozitár Vajnorská bol dokončený a v múzeu sme začali s prípravou postupného viacročného sťahovania zbierkových predmetov. Úspešne sme ukončili cezhraničný slovensko-rakúsky projekt Culture Across realizovaný na hrade Devín. Vo všetkých troch prípadoch ide o projekty, ktoré prinášajú silný rozvojový impulz pre múzeum ako celok, pre jednotlivé pamiatky alebo pre jednu z hlavných činností a to starostlivosť o zbierku.

Múzeum počas roka pripravovalo množstvo sprievodného a vzdelávacieho programu, pričom medzi najvýraznejšie dramaturgické línie patrili tie týkajúce sa hradu Devín alebo tie, ktoré reflektujú aktuálne spoločenské témy, prípadne historické témy uchopujú súčasným spôsobom. Jednotlivé línie hovoria aj o tom, že pre MMB je dôležité posilňovať svoju pozíciu aktívneho a angažovaného aktéra v rámci Bratislavy aj Slovenska, ale aj programovo pracovať s hradom Devín, ktorý má silný symbolický význam. Toto kladie na plecia múzea rôzne očakávania od jeho (re)prezentácie.

Po rokoch fungovania vo vysokom tempe vnútorných aj vonkajších zmien sa MMB pustilo do viacerých strategických a koncepcných procesov – začali sme proces tvorby viacročného strategického plánu, odborných koncepcných dokumentov a tiež revíziu procesov týkajúcich sa odborných činností alebo interného plánovania. Tieto aktivity smerujú k ďalšiemu zlepšeniu praxe organizácie – profesionalizácii a transparentnosti činnosti, lepšiemu plánovaniu a zacieleniu našich aktivít.

Rok 2023 bol však aj rokom pokračujúcej vojny na Ukrajine, pokračujúcej energetickej krízy, rokom pasovania sa s ekonomickou situáciou zriaďovateľa MMB hlavného mesta. Bol to však aj rok dlhotrvajúcich a mimoriadnych horúčav v letných mesiacoch s dopadom na život v meste, aj na prevádzku múzea. A napokon aj rok parlamentných volieb SR – po nich nasledujúce dianie v závere roka pripomenulo krehkosť demokracie a krehkosť verejných inštitúcií.

Angažovať sa, byť vnútorne pevný a jasne hodnotovo ukotvený vo svojom prostredí vníma Múzeum mesta Bratislavy ako dôležité pre svoju odolnosť inštitúcie a vlastnú schopnosť zvládať krízy – ekonomické, klimatické, alebo spoločenské a hodnotové. Pomáha stavať na ľuďoch, ktorí v múzeu pracujú; na kompetenčnej vybavenosti múzea; na vzťahoch, ktorých je múzeum súčasťou; na dôvere v hodnotu rozmanitosti, rešpektu a spolupatričnosti ako základ kultúry (nielen) inštitúcie.

V Bratislave, 30. 3. 2024

B. O múzeu

Múzeum mesta Bratislavy je s viac ako 150-ročnou tradíciou (od roku 1868) najstarším nepretržite pôsobiacim múzeom na Slovensku. V súvislosti so svojím zameraním spravuje mimoriadne diferencovaný a široko štruktúrovaný zbierkový fond (obsahuje viac ako 120-tisíc predmetov). Tvoria ho archeologické, historické, umeleckohistorické a etnografické artefakty, ktoré dokumentujú históriu mesta Bratislavy, fungovanie a rozvoj remesiel, priemyslu, vinohradníctva, správu mesta či podoby jeho kultúrneho a spoločenského života.

Múzeum spravuje a verejnosti sprístupňuje 9 objektov miestneho, národného alebo európskeho významu. Ide o významné a navštevované miesta na území Bratislavy, v ktorých MMB prezentuje dlhodobé tematické expozície alebo krátkodobé výstavy. Okrem Starej radnice alebo Michalskej veže múzeum spravuje aj národnú kultúrnu pamiatku hrad Devín, ktorý patrí k najnavštevovanejším hradným objektom na Slovensku, a lokalitu Antická Gerulata v Rusovciach, ktorá bola v roku 2021 vďaka svojmu významu zapísaná do Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.

Múzeum mesta Bratislavy sa rozvíja ako moderná kultúrna a pamäťová inštitúcia, ktorá je zdrojom poznania dejín Bratislavy, miestom dialógu medzi minulosťou, súčasnosťou, ale aj obyvateľmi a obyvateľkami mesta. Citlivo vníma svoju úlohu pri definovaní a reflexii identity mesta či budovaní priestoru pre sociálnu inklúziu a trávenie voľného času, ktorý bude opakovane zaujímavý aj pre domáce publikum. MMB chce byť aktívnou súčasťou diania v meste a svoje témy a obsahy sprostredkovať cez súčasné formy komunikácie a programy.

MMB sprístupňuje verejnosti nasledujúce lokality:

Názov	Adresa	Kontakty
Stará radnica	Primaciálne námestie 3, 811 01 Bratislava	+421 2 59100 812
Apponyiho palác	Radničná 1, 815 18 Bratislava	+421 2 59100 812
Michalská veža	Michalská 22/24, 811 01 Bratislava	+421 2 59100 812
Hrad Devín	Muránska 10, 841 10 Bratislava-Devín	+421 2 657 301 05
Lekáreň U červeného raka, Expozícia farmácie	Michalská 26, 811 03 Bratislava	+421 2 59100 812
Dom U Dobrého pastiera, Expozícia hodín	Židovská 1, 811 01 Bratislava	+421 2 59100 812
Antická Gerulata	Gerulatská 7, 851 10 Bratislava-Rusovce	+421 2 59100 812
Pamätný dom J. N. Hummela	Klobučnícka 2, 811 01 Bratislava	+421 2 59100 812
Múzeum Janka Jesenského	Somolického 2, 811 05 Bratislava	+421 2 59100 812
Múzeum Arthura Fleischmanna	Biela 6, 811 01 Bratislava	

Poznámka: Priestory expozície Múzeum Arthura Fleischmanna v meštianskom dome na Bielej 6 MMB využívalo na základe platnej zmluvy o nájme nebytových priestorov do 28. 2. 2023.

C. Zbierkový fond

I. Akvizície

Múzeum mesta Bratislavy v roku 2023 do svojho zbierkového fondu nadobudlo spolu 1 525 kusov zbierkových predmetov, ktoré boli získané vlastným výskumom (385 ks), kúpou (521 ks) a darom (619 ks). Múzeum na nákup zbierkových predmetov v roku 2023 vynaložilo 16 732 €, z toho 15 000 € z rozpočtu zriaďovateľa.

Nadobúdacia hodnota predmetov získaných darom je 14 317,50 €, v prípade predmetov získaných vlastným výskumom bola pri nadobudnutí ich hodnota určená súhrnne na 13 192 € (archeologické nálezy z toho 1 705 €). Celková hodnota akvizícií do zbierkového fondu Múzea mesta Bratislavy za rok 2023 bez ohľadu na spôsob nadobudnutia bola 44 241,70 €. Predmety nadobudnuté kúpou boli súhrnne uhradené sumou 16 732,20 €.

V roku 2023 bola akvizičná činnosť MMB okrem systematického rozširovania zbierkového fondu MMB podľa jeho jednotlivých segmentov (historické, umeleckohistorické a archeologické zbierky) zameraná na niekoľko dokumentačných aktivít, ktoré možno vnímať ako samostatné línie zbierkotvorby v rámci aktuálneho roka:

- veľkú dokumentačnú a historickú hodnotu má 39 fotografií viažucich sa k udalostiam z augusta 1968 v Bratislave, ktoré súkromne odfotoval vtedajší reportér denníka Pravda Milan Rusko – fotografie zachytávajú priebeh invázie vojsk Varšavskej zmluvy do Československa a zaradené sú v zbierke Najnovšie dejiny (S),
- 54 zbierkových predmetov dokumentuje priebeh pandémie ochorenia covid-19 a opatrenia, ktoré ju sprevádzali (textilné rúška, obaly od respirátorov, informačné letáky a plagáty), zaradené sú v zbierke Najnovšie dejiny (S),
- MMB získalo 151 zbierkových predmetov pochádzajúcich z inventára Kostola Panny Márie Snežnej na bratislavskej kalvárii, pričom viaceré zo získaných predmetov sa viažu k predchodcom tohto kostola (bohoslužobné odevy, oltárne prikrývky, dve cirkevné zástavy a drobný bohoslužobný textil, ďakovné obrazy v rámoch, tri sochy, niekoľko svietnikov, svietidiel a mešcov na offeru), predmety tvoria súčasť zbierky Umelecké remeslo, úžitkové umenie a výtvarné umenie (U),
- už jestvujúcu kolekciu skulptúr zo zaniknutej bratislavskej kalvárie sa podarilo doplniť o dve torzá sôch – Panny Márie z Golgoty a sv. Jána Nepomuckého, ktoré sa stali súčasťou zbierky Lapidárium (L),
- do zbierky Etnografia (E) bolo nadobudnutých celkom 91 predmetov – častí ženského a mužského tradičného odevu a bytového textilu, zväčša z obdobia prelomu 19. a 20. storočia,
- z hľadiska dokumentačnej hodnoty je výnimočnou akvizíciou zakúpenie spálňovej garnitúry z majetku Rudolfa Manderlu (1884 – 1968), pozostávajúcej zo 6 ks (manželská posteľ, dva nočné stolíky, trojdverová skriňa, bielizník a toaletná skrinka), ktorá sa stala súčasťou zbierky Umelecké remeslo, úžitkové umenie a výtvarné umenie (U),

- do zbierky Lapidárium (L) bol nadobudnutý súbor 6 betónových dlaždíc, ktoré sú prototypom Bratislavskej mestskej dlažby navrhutej grafickým dizajnérom Martinom Jenčom pre Metropolitný inštitút Bratislavy – ide o zostatok z dláždenia Námestia Franza Liszta, kde bola táto dlažba použitá v meste vôbec prvý raz.

Prehľad prírastkov v štruktúre jednotlivých zbierok múzea zobrazujú nasledujúce tabuľky:

a) zbierky historické

Alfabetický znak a názov zbierky	Prírastky		Spôsob nadobudnutia							
			Vlastný výskum		Kúpa		Dar		Prevod	
	prír. č.	kusov	prír. č.	kusov	prír. č.	kusov	prír. č.	kusov	prír. č.	kusov
BA – Fotografie z pozostalosti J. N. Batku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E – Etnografia	91	91	91	91	0	0	0	0	0	0
F1 – Staršie dejiny	4	5	2	3	2	2	0	0	0	0
FA – Farmácia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fo – Fotografie	6	6	0	0	0	0	6	6	0	0
J – Zariadenie domácnosti J. Jesenského	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JD – Dokumenty a pamätihodnosti J. Jesenského	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JK – Korešpondencia J. Jesenského	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JR – Rukopisy J. Jesenského	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KJ – Knižnica Jesenských	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
K1 – Novšie dejiny	98	127	17	45	77	77	4	5	0	0
K2 – Profánny textil a hračky	69	210	2	2	6	8	61	200	0	0
K3 – Kultúra všedného dňa	108	187	3	3	24	38	82	146	0	0
LF – Literárny fond	12	198	1	1	8	176	3	21	0	0
N – Numizmatika	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0
OF – Pozostalosť Ovídia Fausta	2	2	2	2	0	0	0	0	0	0
P – Pohľadnice	1	120	0	0	1	120	0	0	0	0
S – Najnovšie dejiny	72	159	63	71	5	34	4	54	0	0
T – Technika	19	19	8	8	10	10	1	1	0	0
VE – Všeobecná etnografia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Z – Zbrane	6	6	1	1	5	5	0	0	0	0
SPOLU	489	1 131	190	227	139	471	161	433	0	0

b) zbierky umeleckohistorické

Alfabetický znak a názov zbierky	Spôsob nadobudnutia									
	Prírastky		Vlastný výskum		Kúpa		Dar		Prevod	
	prír. č.	kusov	prír. č.	kusov	prír. č.	kusov	prír. č.	kusov	prír. č.	kusov
D – Umelecké remeslo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F2 – Kovospracujúce remeslá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
K4 – Zbierka úžitkového skla z konca 19. a zo začiatku 20. storočia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
L – Lapidárium	3	8	2	7	0	0	1	1	0	0
U – Umelecké remeslo, úžitkové umenie a výtvarné umenie	69	356	13	121	40	50	16	185	0	0
U2 – Umelecké remeslo a úžitkové umenie	3	3	3	3	0	0	0	0	0	0
UR – Umelecké remeslo a úžitkové umenie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SPOLU	75	367	18	131	40	50	17	186	0	0

c) zbierky archeologické

Alfabetický znak a názov zbierky	Spôsob nadobudnutia									
	Prírastky		Vlastný výskum		Kúpa		Dar		Prevod	
	prír. č.	kusov	prír. č.	kusov	prír. č.	kusov	prír. č.	kusov	prír. č.	kusov
AD – Nálezy z archeologických výskumov na NKP hrad Devín	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AB – Nálezy z archeologických výskumov v historickom centre Bratislavy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AR – Nálezy z archeologických výskumov z lokality Rusovce	26	27	26	27	0	0	0	0	0	0
Spolu	26	27	26	27	0	0	0	0	0	0

Odbor	Spôsob nadobudnutia											
	Prírastky		Vlastný výskum		Kúpa		Dar		Zámena		Prevod	
	prír. č.	ks	prír. č.	ks	prír. č.	ks	prír. č.	ks	prír. č.	ks	prír. č.	ks
Archeológia	26	27	26	27	0	0	0	0	0	0	0	0
História	366	822	90	127	120	284	157	411	0	0	0	0
Etnografia	91	91	91	91	0	0	0	0	0	0	0	0
Dejiny umenia	75	367	18	131	40	50	17	186	0	0	0	0
Dejiny hudby	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Numizmatika	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Iné spoločenské vedy	12	198	1	1	8	176	3	21	0	0	0	0
Dejiny techniky	19	19	8	8	10	10	1	1	0	0	0	0
Spoločenské vedy spolu	590	1 525	234	385	179	521	178	619				
Geológia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mineralógia – petrografia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Paleontológia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Botanika	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zoológia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Antropológia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Iné prírodné vedy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prírodné vedy spolu												
Prírastky spolu	590	1 525	234	385	179	521	178	619				

Poznámka k tabuľke vyššie: V riadku Iné spoločenské vedy sú za rok 2023 zarátané iba akvizície, ktoré spadajú do vedného odboru dejiny literatúry.

Komisia na tvorbu zbierok (KTZ) zasadala 7-krát.

MMB má zriadené dve komisie na tvorbu zbierok: komisiu na tvorbu zbierok MMB pre zbierky historické, ktorá zasadala 6-krát, a komisiu na tvorbu zbierok MMB pre zbierky archeologické, ktorá zasadla 1-krát.

Komisia pre tvorbu historických zbierok sa riadi organizačným a rokovacím poriadkom, ktorý bol schválený 7. 11. 2017. Komisia pre tvorbu archeologických zbierok sa riadi organizačným a rokovacím poriadkom schváleným 6. 6. 2018.

II. Evidencia

Evidencia zbierkových predmetov sa v roku 2023 sústredila na spracovanie nových akvizícií a selektívne i na katalogizáciu (druhostupňové spracovanie) a rekatalogizáciu (doplňovanie, resp. spresňovanie starších záznamov) starších prírastkov zbierkového fondu, predovšetkým

v súvislosti s realizovanými výstavnými projektami, interným a externým reštaurovaním zbierok. Osobitná pozornosť bola venovaná katalogizácii a rekatalogizácii zbierok Etnografia a Numizmatika – v prípade týchto zbierok bol dôraz kladený na kompletnosť odborného spracovania z hľadiska legislatívy i z hľadiska ďalšieho využívania pri práci s odborným katalógom týchto zbierok.

Katalogizáciu v katalogizačnom programe Museion v roku 2023 v rámci svojho odborného profilu elektronicky realizovalo sedem kurátorov a kurátoriek: Michal Augustovič (staršie dejiny a umelecké remeslo), Zuzana Francová (staršie dejiny, umelecké remeslo a umenie), Daniel Hupko (literárna história), Marta Janovičková (umelecké remeslo), Elena Kurincová (novšie dejiny), Vladimír Krajčovič (najnovšie dejiny), Zora Valentová (etnografia); a jeden externista Ján Kováčik (numizmatika). Celkovo boli vytvorené a aktualizované katalogizačné záznamy pre 6 643 zbierkových predmetov, z toho v prípade 2 326 zbierkových predmetov išlo o vytvorenie novej druhostupňovej evidencie (nové akvizície alebo staršie, doteraz neskatalogizované zbierkové predmety), v prípade 4 317 záznamov išlo o aktualizáciu staršej evidencie, spravidla formou doplnenia chýbajúcich údajov (rozmerov, údajov o výrobcovi a pod.) alebo spresnenia starších či doplnenia novozistených informácií (datovania, autorstva, spresnenia materiálovej podstaty, prípadne výrobnéj techniky a pod.).

V roku 2023 pokračovalo odstraňovanie nedostatkov po konverzii zo systému ProMuseum do katalogizačného programu Museion, rovnako ako po minulé roky išlo najmä o kontrolu a opravy chybné konvertovaných údajov, úpravy jestvujúcich a vytváranie nových slovníkových hesiel, pričom pozornosť bola sústredená predovšetkým na zbierku Etnografia (aktualizovaných 2 755 záznamov druhostupňovej evidencie), zbierku Umelecké remeslo, úžitkové umenie a výtvarné umenie (aktualizovaných 455 záznamov druhostupňovej evidencie) a zbierky Profánny textil a hračky a Kultúra všedného dňa (aktualizovaných spolu 311 záznamov druhostupňovej evidencie). Okrem toho bola v roku 2023 sústredená pozornosť venovaná aj odstraňovaniu (vymazávaniu) duplicitných a triplicitných záznamov, ktoré boli do evidencie v programe Museion prekopírované pri konverzii dát. Neukončenie týchto prác je stále prekážkou určenia presného počtu zbierkových predmetov a jednoznačného určenia pomeru skatalogizovaných a neskatalogizovaných zbierkových predmetov.

Vyššie uvedené počty vytvorených a aktualizovaných katalogizačných záznamov tvoria záznamy predmetov zo zbierok: Kvospracujúce remeslá, Lapidárium a Umelecké remeslo a úžitkové umenie (M. Augustovič); Umelecké remeslo, úžitkové umenie a výtvarné umenie, Staršie dejiny a Zbierka skla z konca 19. a zo začiatku 20. storočia (Z. Francová); Literárny fond (D. Hupko a Z. Valentová); Farmácia (D. Hupko); Profánny textil a hračky a Kultúra všedného dňa (M. Janovičková); Novšie dejiny a Technika (E. Kurincová); Najnovšie dejiny (V. Krajčovič); Etnografia (Z. Valentová) a Numizmatika (J. Kováčik).

V roku 2023 možno o systematickej katalogizácii hovoriť v prípade zbierok Numizmatika (J. Kováčik, skatalogizovaných 870 zbierkových predmetov), Novšie dejiny (Elena Kurincová, skatalogizovaných 465 zbierkových predmetov), Kultúra všedného dňa (M. Janovičková, skatalogizovaných 286 zbierkových predmetov), Profánny textil a hračky (M. Janovičková, skatalogizovaných 155 zbierkových predmetov), Najnovšie dejiny (Vladimír Krajčovič, skatalogizovaných 134 zbierkových predmetov), Etnografia (Z. Valentová, skatalogizovaných 121 zbierkových predmetov) a Numizmatika (J. Kováčik, skatalogizovaných 725 predmetov). Aj v roku 2023 prebiehalo spracúvanie (katalogizácia i rekatalogizácia) zbierkových predmetov systematicky, sústredene a kontinuálne najmä v prípade zbierok Numizmatika a Etnografia.

Odbor	Prírastky celkovo		Skatalogizované celkovo		Skatalogizované v danom roku		Úbytok v danom roku	
	prír. č.	ks	evid. č.	ks	evid. č.	ks	evid. č.	ks
Archeológia	9 412	9 414	9 386	9 387	0	0	0	0
História	8 022	58 305	38 614	46 495	1 044	1 044	0	0
Etnografia	5 431	5 465	5 649	6 608	121	121	0	0
Dejiny umenia	11 441	16 545	11 601	16 394	216	216	0	0
Dejiny hudby	0	0	0	0	0	0	0	0
Numizmatika	16 878	21 828	18 472	23 425	870	870	0	0
Iné spoločenské vedy	13 128	15 602	13 184	15 469	66	66	0	0
Dejiny techniky	342	484	332	474	9	9	0	0
Spoločenské vedy spolu	64 654	127 643	97 238	118 252	2 326	2 326		
Geológia	0	0	0	0	0	0	0	0
Mineralógia – petrografia	0	0	0	0	0	0	0	0
Paleontológia	0	0	0	0	0	0	0	0
Botanika	0	0	0	0	0	0	0	0
Zoológia	0	0	0	0	0	0	0	0
Antropológia	0	0	0	0	0	0	0	0
Iné prírodné vedy	0	0	0	0	0	0	0	0
Prírodné vedy spolu								
Zbierky spolu	64 654	127 643	97 238	118 252	2 326	2 326		

Poznámka k evidencii zbierkového fondu: Iné spoločenské vedy = dejiny literatúry, dejiny farmácie.

K 31. 12. 2023 eviduje centrálna evidencia zbierkových predmetov múzeí 23 298 záznamov zbierkových predmetov Múzea mesta Bratislavy. Múzeum v roku 2023 odovzdalo do databázy 1 243 záznamov zbierkových predmetov a 2 484 súvisiacich fotografií.

III. Uloženie

Zbierkový fond Múzea mesta Bratislavy bol i v roku 2023 trvale alebo dlhodobo uložený na viacerých miestach: v depozitárnej budove na Ivanskej ceste 23, v halách a prístreškoch na Dúbravčickej ulici, v menšej miere v Meštianskom dome na Beblavého 1 (predtým Múzeum umeleckých remesiel alebo tzv. MUR), v administratívnej časti Starej radnice a v objekte

Múzea Janka Jesenského. Múzeum mesta Bratislavy má aktuálne svoj zbierkový fond uložený v depozitároch s celkovou plochou 2 687 m².

Z hľadiska trvalého uloženia zbierkových predmetov sa stav v porovnaní s rokom 2022 nezmenil, depozitáre stále členíme na vyhovujúce a nevyhovujúce, pričom obe skupiny možno ďalej členiť v súlade s kategorizáciou stavu objektov využitej v časti J. Správa budov na udržateľné a udržateľné s nedostatkami (vyhovujúce depozitáre) a havarijné a kritické. Pri zostavovaní tejto štruktúry berieme do úvahy kvalitu prostredia depozitárneho priestoru, systém uloženia a možnosť regulácie, resp. korekcie klimatických podmienok v ňom:

Vyhovujúce depozitárne priestory		Nevyhovujúce depozitárne priestory	
udržateľné	neuspokojivé/udržateľné s nedostatkami	udržateľné s nedostatkami	kritický
depozitárna budova na Ivanskej ceste	depozitár v objekte Múzea Janka Jesenského	Meštiansky dom, Beblavého 1	prístrešky pri halách na Dúbravčickej ulici
2 depozitáre v Starej radnici	2 depozitáre v Starej radnici	haly na Dúbravčickej ulici	

Kategorizácia stavu objektu:

1. UDRŽATEĽNÝ – prevádzkovo a energeticky udržateľný stav; údržba v rozsahu drobnej údržby; žiadna technológia nevyžaduje obnovu v horizonte piatich rokov;
2. UDRŽATEĽNÝ S NEDOSTATKAMI – stav vyžadujúci si drobné investície sumárne do 10 000 €, ktorými sa odstráni opotrebenie; objekt je energeticky udržateľný;
3. KRITICKÝ – vyžaduje sa rekonštrukcia jedného alebo viacerých prvkov objektu v horizonte do jedného roka s investíciou sumárne nad 25 000 € ako predchádzanie havarijnému stavu;
4. HAVARIJNÝ – nefunkčné technológie potrebné na základnú funkciu a ochranu objektu/zabránenie skratu; život ohrozujúci stav časti objektu; neudržateľné energetické straty; investícia na zvrátenie situácie viac ako 25 000 €.

Vyhovujúce a nevyhovujúce depozitárne priestory z hľadiska zbierkových predmetov, ktoré sú v nich trvalo uložené, možno vyjadriť na základe kvalifikovaného odhadu pomerom 77 : 23 v prospech vyhovujúco uložených zbierkových predmetov. V číselnom vyjadrení ide o 95 829 zbierkových predmetov trvale uložených vo vyhovujúcich depozitárnych priestoroch k 28 924 zbierkových predmetov trvale uložených v nevyhovujúcich depozitárnych priestoroch. V prípade predmetov uložených trvalo v nevyhovujúcich priestoroch ide o veľkorozmerné a z hľadiska ich hmotnosti veľmi ťažko manipulovateľné zbierkové predmety (často vo vzájomnej kombinácii oboch charakteristík, napr. niektoré nábytkové solitéry, exteriérové kamenné plastiky, kované mreže a zábradlia a pod.).

Z uvedeného vyplýva, že v nevyhovujúcich depozitárnych priestoroch je trvale uložená menšia časť zbierkového fondu, pričom tento pomer sa každoročne zlepšuje v prospech vyhovujúceho trvalého uloženia. V medziročnom porovnaní ide o zlepšenie v číselnom vyjadrení o 1,23 % v prospech skupiny vyhovujúco uložených zbierkových predmetov.

Od roku 2022 Múzeum mesta Bratislavy užíva formou nájmu účelovú budovu tzv. dočasného depozitára na Vajnorskej ulici, ktorá je určená na uloženie väčšiny zbierkových predmetov uložených v nevyhovujúcich depozitárnych priestoroch – poskytne 2432 m² úložnej plochy. Prevzatie sa uskutočnilo 1. 7. 2022, budova však nezačala ihneď slúžiť na tento účel – prebehlo obstaranie a dodanie úložného systému, ktorý bol od dodávateľa prevzatý 20. 7.

2023. Napriek tomu však priestory tzv. dočasného depozitára nemohli začať svojmu účelu slúžiť ani v roku 2023, keďže bolo potrebné sanovať dodatočne identifikované stavebné nedostatky.

Z celkového počtu 127 643 zbierkových predmetov Múzeum mesta Bratislavy k 31. 12. 2023 vo svojich stálych expozíciách sprístupňovalo 2 890 kusov zbierkových predmetov, čo tvorí 2,26 % zo zbierkového fondu. Predmetom trvalého uloženia teda bolo zvyšných 97,74 % zbierkových predmetov – 124 753 kusov zbierkových predmetov. Medziročný pokles o 0,3 % je spôsobený zrušením expozície Múzeum Arthura Fleischmanna, zrušením dlhodobej výstavy s názvom Čaro starých lekární – nádoby na uchovávanie liečiv (scenár: Mária Antolíková, kurátorka výstavy: Marta Janovičková, otvorená v roku 2006), ktorá bola súčasťou stálej expozície v Lekárni U červeného raka (v zadnej časti priestoru) a čiastočnou redukciou zbierkových predmetov v suterénnych priestoroch expozície vinohradníctva v Apponyiho paláci.

Z hľadiska mobility zbierkového fondu bolo v roku 2023 predmetom prepravy v súvislosti s výkonom odborných činností celkom 2 518 zbierkových predmetov, čo tvorí 1,97 % z celého zbierkového fondu. Išlo o organizované presuny medzi objektmi MMB. Najčastejšími dôvodmi prepravy zbierkových predmetov bolo ich uloženie v depozitároch (1 396 zbierkových predmetov, najmä nových prírastkov do zbierkového fondu), prevoz v súvislosti so sprístupnením verejnosti prostredníctvom výstavných projektov (743 zbierkových predmetov), v súvislosti s realizáciou výpožičiek iným inštitúciám (136 zbierkových predmetov), v súvislosti s realizáciou digitalizácie zbierok (61 zbierkových predmetov), sprístupnenie bádateľom (37 zbierkových predmetov) a odborné ošetrovanie (24 zbierkových predmetov).

Ochrana zbierkového fondu

Priestory	Plocha (m ²)	EPS (áno/nie)	EZS (áno/nie)
Expozičné priestory	2 393	áno	čiastočne áno
Výstavné priestory	1 213	áno	čiastočne áno
Depozitárne priestory	2 687	áno	čiastočne áno
Pracovne	896	áno	čiastočne áno
Prednáškové miestnosti	179	áno	nie
Dielne a laboratória	260	áno	nie
Iné priestory	7 182	nie	čiastočne áno
Spolu	14 810.00		

Depozitárny režim schválený: 3. 10. 2016

Poznámka: Tabuľka Ochrana zbierkového fondu obsahuje podlahové plochy k 31. 12. 2023. Zmena vo výmere podlahovej plochy expozičných a výstavných priestorov v medziročnom porovnaní súvisí s kontrolným prepočtom všetkých podlahových plôch priestorov MMB a korektným uvádzaním ich účelu podľa kategórií v tabuľke.

V roku 2023 MMB pristúpilo k zrušeniu expozície Múzeum Arthura Fleischmanna (-107,67 m² expozičnej plochy) a po rekonštrukcii verejnosti sprístupnilo objekt Michalskej veže. Keďže bola v priestoroch Michalskej veže sprístupnená dočasná výstava, ktorá predchádza novú stálu expozíciu, podlahovú plochu veže (+150,15 m²) zarátavame do výmery výstavných priestorov.

Navýšenie výmery v riadku Iné priestory súvisí najmä s prevzatím nového účelového objektu, tzv. dočasného depozitára do správy MMB (2 432 m² plochy budúcich depozitárov). Keďže objekt v roku 2023 ešte ako depozitár neslúžil, jeho výmeru uvádzame v rámci iných priestorov.

IV. Ochrana

MMB zabezpečuje odborné ošetrovanie zbierkových predmetov vlastnými kapacitami alebo dodávateľsky.

Odborné ošetrovanie zbierkových predmetov

Konzervovanie

	Počet kusov	Finančné náklady (€)
Vlastnými prostriedkami	88	6 265.78
Dodávateľsky	0	0
Spolu	88	6 265.78

Reštaurovanie

	Počet kusov	Finančné náklady (€)
Vlastnými prostriedkami	34	1 875.60
Dodávateľsky	65	20 224.00
Spolu	99	22 099.60

Vyčíslenie finančných nákladov na konzervovanie a reštaurovanie vlastnými prostriedkami zahŕňa nákup materiálu a nástrojov na realizáciu odborného ošetrovania a celkovú cenu práce vyplatenú pomocnej konzervátorky, ktorá na dohodu spolupracovala na odbornom ošetrovaní kobercov. Mzdové náklady na pracovníkov a pracovníčky oddelenia reštaurátorov (zamestnaných na TPP) v týchto položkách zahrnuté nie sú.

Väčšina predmetov bola ošetrovaná vlastnými konzervátormi a reštaurátormi – internými zamestnancami a zamestnankyňami. Konzervovanie a reštaurovanie sa sústredilo predovšetkým na ošetrovanie zbierkových predmetov určených na vlastné výstavné projekty, ktoré boli zrealizované v roku 2023 alebo sú plánované v dlhšom časovom horizonte v súlade s plánom výstav na roky 2024 a 2025.

Sústredená pozornosť sa v roku 2023 venovala aj ošetrovaniu (konzervovaniu a reštaurovaniu) kobercov ako základnému predpokladu ich trvalého odborného uloženia do depozitára. Celkovo bolo ošetrovaných 22 zbierkových predmetov (menších i väčších kobercov a predložiek). Ich ošetrovanie bolo realizované kombinovaným spôsobom – v spolupráci internej reštaurátorky textilu a externej posily, pomocnej konzervátorky, zamestnanej formou dohody – celková cena práce tejto externej pracovníčky bola 1 409,94 €. Tieto náklady tvoria súčasť finančných nákladov vynaložených na konzervovanie vlastnými prostriedkami.

Kvalitatívnou zmenou v oblasti interných procesov MMB v roku 2023 bolo kladenie väčšieho dôrazu na vlastné reštaurátorské výkony (kov, textil, papier, kombinované materiály), ktoré

viazali interné pracovné sily, a preto v medziročnom porovnaní sú absolútne čísla ošetrovaných zbierkových predmetov výrazne nižšie, keďže reštaurovanie je časovo výrazne náročnejšie než konzervovanie. Rozbehnuté a rozpracované boli viaceré reštaurátorské projekty, ktorých ukončenie je naplánované v rokoch 2024 – 2025.

Externé reštaurovanie bolo zamerané výlučne na ošetrovanie zbierkových predmetov v záujme zastavenia ich degradácie a odstránenia poškodení s cieľom všestranného zhodnocovania vlastného zbierkového fondu – išlo o tzv. reštaurovanie „do depozitára“. Na tieto zásahy MMB v roku 2023 vynaložilo celkom 20 224 €, pričom bolo ošetrovaných:

1. 58 zbierkových predmetov zo zbierky Nálezy z archeologických výskumov na NKP hrad Devín (AD), ktorých základnou materiálovou charakteristikou je kov – najmä streliek, ktoré boli dlhodobo v nevyhovujúcom stave. Toto ošetrovanie bolo zrealizované v súvislosti s odstraňovaním nedostatkov zistených odbornou revíziou zbierkového fondu – na ich ošetrovanie MMB vynaložilo z vlastných zdrojov 5 780 €,
2. 4 zbierkové predmety z literárnych zbierok – súčasti pôvodného zariadenia bytu Janka Jesenského, ktoré boli dlhodobo v nevyhovujúcom stave, a išlo o ich prvé reštaurovanie vôbec – na ich ošetrovanie MMB vynaložilo 4 700 €, z toho 270 € bolo čerpaných z dotácie získanej z rozpočtu z Fondu na podporu umenia (pridelenej na financovanie projektu č. 23-540-02641 „Reštaurovanie literárnych zbierok I: Tri olejomaľby z pozostalosti Janka Jesenského“ – realizácia tohto projektu bude pokračovať aj v roku 2024),
3. 3 zbierkové predmety z umelecko-historických zbierok za 9 744 €, pričom 5 000 € bolo čerpaných z dotácie získanej z rozpočtu Fondu na podporu umenia na realizáciu projektu č. 22-540-03936 „Reštaurovanie zástavy cechu bratislavských debnárov z roku 1838 – 2. etapa prác“ (projekt bol ukončený v roku 2023), ktorý priamo nadviazal na prvú etapu reštaurovania uskutočnenú v rokoch 2021 – 2022.

Okrem odborného ošetrovania zbierkových predmetov sa MMB v roku 2023 venovalo aj konzervovaniu archeologických nálezov (predmetov kultúrnej hodnoty) z výskumov aktuálne prebiehajúcich na hrade Devín a v Antickej Gerulate v Rusovciach. Interne bolo konzervovaných 100 archeologických nálezov (80 archeologických nálezov z hradu Devín, 20 archeologických nálezov z Antickej Gerulaty), externe 106 archeologických nálezov (60 archeologických nálezov z Antickej Gerulaty, 46 archeologických nálezov z hradu Devín), pričom na toto ošetrovanie bolo z rozpočtu MMB vynaložených celkom 7 997 €.

V celkovom vyjadrení v roku 2023 MMB odborne ošetrilo (konzervovalo a reštaurovalo) spolu 393 zbierkových predmetov a archeologických nálezov zo zrealizovaných archeologických výskumov, na čo vynaložilo 36 362,38 €.

V. Výpožičky

Múzeum mesta Bratislavy sa v roku 2023 zapožičaním predmetov vo svojej správe podieľalo na realizácii siedmich výstavných projektov:

A. SNM – Historické múzeum v Bratislave:

výstava Príbeh holíčskej manufaktúry

MMB bolo spolupracujúcou inštitúciou na výstave.

Trvanie výstavy: od 5. 4. 2023 (dlhodobá výstava)

Počet zapožičaných predmetov: 31 zbierkových predmetov

B. Ústredie ľudovej umeleckej výroby:
výstava Tradícia netradične: Prírodné pletivá
Trvanie výstavy: 13. 4. 2023 — 16. 2. 2024
Počet zapožičaných predmetov: 1 zbierkový predmet

C. Galéria mesta Bratislavy:
výstava Pozri, Prešporok! Od grafickej veduty k fotografickým pohľadom
Trvanie výstavy: 20. 4. 2023 – 3. 9. 2023
Počet zapožičaných predmetov: 86 zbierkových predmetov

D. Malokarpatské múzeum v Pezinku:
výstava Najstaršie remeslo?
Trvanie výstavy: 12. 10. 2023 – 16. 3. 2024
Počet zapožičaných predmetov: 14 zbierkových predmetov

E. SNM – Historické múzeum v Bratislave:
výstava Príbeh dvojkríža
Trvanie výstavy: 16. 11. 2023 – 1. 12. 2024
Počet zapožičaných predmetov: 9 zbierkových predmetov a 1 predmet kultúrnej hodnoty

F. Slovenské národné múzeum v Bratislave (sídlná budova):
výstava Deťom na mieru
Trvanie výstavy: 30. 11. 2023 – 10. 6. 2024
Počet zapožičaných predmetov: 9 zbierkových predmetov

G. Trenčianske múzeum v Trenčíne – Podjavorinské múzeum v Novom Meste nad Váhom:
výstava Odsúdený k večitej žízni. Život a dielo Jána Smreka
Trvanie výstavy: 15. 12. 2023 – 3. 3. 2024
Počet zapožičaných predmetov: 3 zbierkové predmety

MMB v roku 2023 na výstavy iných inštitúcií požičalo celkovo 153 zbierkových predmetov a jeden predmet kultúrnej hodnoty.

VI. Digitalizácia

Múzeum mesta Bratislavy venuje v ostatnom období pozornosť digitalizácii uchovávaných zbierkových predmetov, knižničných dokumentov a ďalšej dokumentácie. V roku 2023 pribudli v rámci digitalizácie dokumentácie zbierkového fondu obrázky celkovo k 3 922 zbierkovým predmetom. Digitálnu obrazovú dokumentáciu má 116 175 zbierkových predmetov alebo ich častí.

D. Vedeckovýskumná činnosť

Odborní pracovníci a pracovníčky múzea pokračovali aj vo vedeckovýskumnej činnosti. Konkrétne úlohy sú uvedené v nasledujúcej tabuľke, ktorá sumarizuje vedeckovýskumné úlohy riešené internými zamestnancami a zamestnankyňami (stĺpec Výstup: „prednáška“ = referát na konferencii/seminári):

Názov úlohy	Riešitelia	Trvanie (od – do)	Odbor	Výstup
Exkavačný a postexkavačný výskum na NKP hrad Devín	Jaroslava Schmidtová (vedúca výskumu), Peter Barta (zástupca vedúcej výskumu), Jana Mellnerová, Marek Mochorovský	4 – 12/2023	archeológia	iné
Rímsky kastel Gerulata, poloha Bergl, lokalita 3, 5, 6. Archeologický výskum v rámci rekonštrukcie areálu Múzea Antická Gerulata/pokračovanie archeologického výskumu	Jaroslava Schmidtová, Ľudovít Mathédesz	8/11/2023	archeológia	iné
Michalská veža – dočasná výstava/pokračovanie	Michal Augustovič	1 – 7/2023	história	scenár výstavy
Bratislavskí maliari porcelánu	Zuzana Francová	5 – 12/2023, úloha pokračuje aj v roku 2024	dejiny umenia	štúdia v odbornej tlači
Múzeum umeleckých remesiel. Dejiny expozície MMB	Zuzana Francová	3 – 12/2023, úloha pokračuje aj v roku 2024	muzeológia	štúdia v odbornej tlači
Kalichy v zbierkach MMB	Zuzana Francová	1– 3/2023	dejiny umenia	článok v odbornej tlači
Modranská keramika v zbierkach MMB	Zuzana Francová	2 – 4/2023	dejiny umenia	prednáška
Múzejná dokumentácia každodennosti meštianskych rodín v 19. storočí – príklady zo zbierok MMB	Zuzana Francová	1 – 5/2023	história	štúdia v odbornej tlači
Liturgické odevy v zbierkach MMB	Zuzana Francová	5 – 9/2023	dejiny umenia	prednáška
60. roky v Bratislave/pokračovanie	Marta Janovičková	1 – 10/2023	história	scenár výstavy
Vzťah príslušníkov SS –	Vladimír	1 –	história	prednáška

Sturmbrigade Dirlewanger k civilnému obyvateľstvu na Slovensku (október – december 1944)	Krajčovič	10/2023		
Torzo knižnice Gregorovcov v zbierkach Múzea mesta Bratislavy	Daniel Hupko	6 – 10/2023, úloha pokračuje aj v roku 2024	história	prednáška
Výstava Hana Gregorová, 1. etapa	Daniel Hupko	2 – 12/2023, úloha pokračuje aj v roku 2024	história	scenár výstavy
Ženský svet a jeho pramene	Elena Kurincová	1 – 4/2023	história	štúdia v odbornej tlači
Margita Albrechtová: emancipovaná prešporská meštianka	Elena Kurincová	1 – 5/2023	história	štúdia v odbornej tlači
Rodinné skutočnosti/pokračovanie	Elena Kurincová	11 – 12/2023, úloha pokračuje aj v roku 2024	história	scenár výstavy
Kamenná štiepaná a hladená industria a parohová industria z Devína – spracovanie archeologických artefaktov z archeologického výskumu na dolnom hrade a revízia starších archeologických nálezov z m. č. Devín	Peter Barta, Jana Mellnerová, Alexandra Dermeková	1 – 12/2023, úloha pokračuje aj v roku 2024	archeológia	iné
Devín v 6. až 2. tisícročí BC a stav jeho výskumu v 20. a 21. storočí	Peter Barta, Jana Mellnerová, Jaroslava Schmidtová	1 – 12/2023, úloha pokračuje aj v roku 2024	Archeológia	konferencia
Longobardské pohrebisko v Rusovciach	riešiteľka za MMB: Jaroslava Schmidtová	9 – 12/2023, úloha pokračuje aj v roku 2024	archeológia	prednáška
O nápodobe v umení	Jana	3 –	dejiny	scenár

	Švantnerová	12/2023, úloha pokračuje aj v roku 2024	umenia	výstavy
Výskum zbierky Všeobecná etnografia a provenienčný výskum mimoeurópskych predmetov v MMB	Jana Švantnerová	3 – 12/2023, úloha pokračuje aj v roku 2024	história	scenár výstavy

Vedeckovýskumná úloha „Rodinné skutočnosti“ je pokračovaním úlohy „Rodiny v meste“, ktorá bola na pôde MMB riešená v roku 2020 (riešiteľka Elena Kurincová) a následne bola prerušená (v roku 2021 sa v jej riešení už nepokračovalo).

V prípade vedeckovýskumných úloh „Exkavačný a postexkavačný výskum na NKP hrad Devín“ a „Rímsky kastel Gerulata, poloha Bergl, lokalita 3, 5, 6. Archeologický výskum v rámci rekonštrukcie areálu Múzea Antická Gerulata“ sú výstupmi správy z archeologického výskumu (stĺpec Výstup: „iné“ = správa z archeologického výskumu).

V prípade vedeckovýskumnej úlohy „Devín v 6. až 2. tisícročí BC a stav jeho výskumu v 20. a 21. storočí“ bolo v roku 2023 výstupom usporiadanie archeologického kolokvia a prezentácia referátov na ňom (stĺpec Výstup: „konferencia“ = kolokvium a referát na kolokviu).

V prípade vedeckovýskumnej úlohy „Kamenná štiepaná a hladená industria a parohová industria z Devína – spracovanie archeologických artefaktov z archeologického výskumu na dolnom hrade a revízia starších archeologických nálezov z m. č. Devín“ bola v roku 2023 výstupom výstavná prezentácia výberu z predmetov v rámci výstavného projektu Z depozitára v Starej radnici (stĺpec Výstup: „iné“ = krátkodobá výstavná prezentácia).

Externé vedeckovýskumné úlohy

Okrem vedeckovýskumných úloh riešených internými zamestnancami a zamestnankyňami si MMB v roku 2023 objednalo aj realizáciu dvoch externých analýz, ktorých výstupom sú písomné materiály:

- Výskum pôvodného materiálového a farebného riešenia interiérových a exteriérových povrchov a architektonických detailov. Byt Janka Jesenského (dnes Múzeum Janka Jesenského), Vila Jakuba Sonnenfelda, Somolického 2, Bratislava; autori výskumu: Peter Szalay a Ivan Pilný.
- Konceptia vinohradníckej a vinárskej expozície Múzea mesta Bratislavy; autor výskumu: Štefan Hrivňák.
- V roku 2023 sa začala aj obnova sochy Madony z nárožia Radničnej veže (vrátane kovových atribútov sochy a kuželovitej striešky nad ňou), ktorá sa realizuje na pôde Vysoké školy výtvarných umení v Bratislave ako súčasť dizertačnej práce Jakuba Kachúta (téma: Historické povrchové úpravy kamenných sôch a článkov architektúry – výskum, reštaurovanie a možnosti ich prezentácie, školiteľ: Gabriel Strassner). Ide primárne o výskumný projekt zameraný aj na získanie poznatkov o soche: čas jej vzniku,

spôsob zhotovenia a premeny v čase, s perspektívou výstavného využitia získaných poznatkov. V roku 2023 bol zrealizovaný reštaurátorský výskum sochy, projekt bude pokračovať aj v roku 2024. Keďže je socha súčasťou NKP, obnova prebieha pod dozorom Krajského pamiatkového úradu v Bratislave.

E. Publikačná a edičná činnosť

Publikačná činnosť pracovníkov a pracovníčok múzea

Vedecké monografie	0
Vedecké práce (štúdie a články)	15
Odborné knižné publikácie	0
Odborné práce (štúdie a články)	5
Heslá v odborných slovníkoch a encyklopédiách	0
Recenzie a anotácie	3
Popularizačné články, správy a iné drobné práce	11
Spolu	34

Poznámka: V publikačnej činnosti pracovníkov a pracovníčok múzea nie sú zarátané drobné odborné články, ktoré boli publikované na sociálnych sieťach.

Z celkového počtu 15 vedeckých prác bolo 7 publikovaných v zahraničí (Maďarsko, Česká republika, Poľsko, Nemecko a Francúzsko) – z nich 3 v anglickom a 2 v maďarskom jazyku.

Edičná činnosť

Názov	Rozsah	Jazyk	Náklad	Druh titulu	Zodpovedný
Bratislava. Zborník Múzea mesta Bratislavy, 2021, roč. 33	310 strán	slovenský + anglické resumé	350 ks	zborník	Daniel Hupko (zostavovateľ)
Bratislava. Zborník Múzea mesta Bratislavy, 2022, roč. 34	288 strán	slovenský + anglické resumé	350 ks	zborník	Zuzana Francová (zostavovateľka)
Ľudia a mesto. The city and its people	151 strán	slovenský a anglický (dvojazyčná publikácia)	500 ks	monografia	Elena Kurincová (zostavovateľka)
Bratislava, hlavné mesto S(S)R. Časový harmonogram a anotácie referátov	12 strán	slovenský	100 ks	bulletin	Vladimír Krajčovič (zostavovateľ)
Obnova Michalskej veže. Časový harmonogram a anotácie referátov	12 strán	slovenský	70 ks	bulletin	Michal Augustovič (zostavovateľ)

Múzeum mesta Bratislavy. Výročná správa 2022	54 strán	slovenský	vydané online	bulletin	Zuzana Palicová (zostavovateľka)
--	----------	-----------	---------------	----------	----------------------------------

F. Knižnica

Sieť knižníc		
Počet knižníc		1
Počet pobočiek		1
Knižničný fond		
Počet knižničných jednotiek k 31. 12. 2023		38 785
Počet historických knižničných dokumentov (HKD)		0
Knižničné jednotky HKD vykazované v zbierkovom fonde		0
Počet titulov dochádzajúcich periodík		4
Ročný prírastok knižničných jednotiek		263
z toho	kúpou	33
	darom	54
	výmenou	131
	bezodplatným prevodom	45
Ročný úbytok knižničných jednotiek		0
Knižničné jednotky spracované automatizovane		4 220
Výpožičky a služby		
Výpožičky spolu		880
z toho	prezenčné výpožičky	233
	absenčné výpožičky	647
	MVS iným knižniciam	0
	MVS z iných knižníc	0
	MMVS iným knižniciam	0
	MMVS z iných knižníc	0
Poskytnuté registrované bibliografické a faktografické informácie		0
Počet vypracovaných bibliografií		0
Počet vypracovaných rešerší		27
Počet študovní a čítární		1
Počet miest v študovniach a čítárňach		4
Plocha priestorov knižnice v m ²		374
Používatelia		
Počet registrovaných používateľov		68
Návštevníci knižnice		65
Informačné technológie		
Počet serverov v knižnici		0
Počet osobných počítačov		1
Počet PC s pripojením na internet		1
Hospodárenie knižnice		
Náklady na nákup knižničných fondov (€)		2 060.05
Zamestnanci knižnice		
Počet zamestnancov		3
z toho	s VŠ vzdelaním	3

Poznámky k údajom v tabuľke vyššie:

- Ročný prírastok knižničných jednotiek bezodplatným prevodom je údaj o inom spôsobe dodania.
- Knižničné jednotky spracované automatizovane: za rok 2023 celkovo 4 220 záznamov knižničných jednotiek, z toho 263 – nové akvizície.
- Počet zamestnancov: 2,5 úväzku. VŠ vzdelanie: január – august = 2,5 úväzku, september – december = 1,5 úväzku.

G. Iná odborná činnosť

Múzeum v rámci odborných činností aj v roku 2023 zabezpečovalo odbornú prax študentom a študentkám, zamestnanci a zamestnankyne tiež pracovali v rôznych odborných komisiách.

a) Zabezpečenie odbornej múzejnej praxe pre 7 študentov a odbornej stáže pre 1 študentku. Zabezpečenie mesačného výskumného pobytu 1 osoby na odbornom oddelení (revízia súborov zvieracích kostí s cieľom identifikovať ľudské kostrové pozostatky z archeologického výskumu na NKP hrad Devín).

b) Poskytnutie informácií a obrazových záznamov o zbierkových predmetoch a predmetoch kultúrnej hodnoty pre 43 bádateľov. Vykonanie 27 rešerší v knižničnom fonde Múzea mesta Bratislavy.

c) Členstvo zamestnancov MMB v odborných komisiách, redakčných radách a iných odborných orgánoch:

V roku 2023 pracovali zamestnanci a zamestnankyne MMB v odborných komisiách, pracovných skupinách a iných odborných orgánoch:

- Peter Barta pôsobil ako vedecký partner Európskeho archeologického centra Bibracte, Glux-en-Glenne, Francúzsko;
- Daniel Hupko pôsobil ako člen vedeckej rady SNM pre historické vedy, člen redakčnej rady časopisu *Acta Musei Nationalis Pragae – Historia*, Česká republika, člen redakčnej rady zborníka *Archívny almanach*, člen komisie na tvorbu zbierok SNM – Múzea Červený Kameň v Častej, komisie na tvorbu zbierok SNM – Historického múzea v Bratislave, komisie na tvorbu zbierok Západoslovenského múzea v Trnave, ako predseda Literárnej a hudobnej komisie Zväzu múzeí na Slovensku a predseda revíznej komisie Zväzu múzeí na Slovensku;
- Zuzana Francová pôsobila ako členka redakčnej rady časopisu *Pamiatky a múzeá*;
- Marta Janovíčková pôsobila ako členka komisie pre tvorbu zbierok SNM – Múzea Bojnice v Bojniciach, komisie pre tvorbu zbierok Múzea ľudovej umeleckej výroby v Stupave a komisie pre tvorbu zbierok Múzea dizajnu v Bratislave;
- Elena Kurincová pôsobila ako členka archívnej rady SNM a komisie pre tvorbu zbierok Slovenského olympijského a športového múzea v Bratislave;
- Jana Mellnerová pôsobila ako predsedníčka Slovenskej archeologickej spoločnosti pri SAV;
- Zuzana Francová, Marta Janovíčková, Elena Kurincová pôsobili ako členky redakčnej

rady ročenky *Bratislava. Zborník MMB*;

- Daniel Hupko a Milan Rubický pôsobili ako členovia múzejnej rady Múzea školstva a pedagogiky v Bratislave;
- Daniel Hupko, Marta Janovíčková a Jana Švantnerová pôsobili ako členovia redakčnej rady časopisu *Múzeum*;
- Marta Janovíčková a Jana Švantnerová pôsobili ako členky komisie pre tvorbu zbierok SNM – Múzea židovskej kultúry v Bratislave;
- Peter Barta, Daniel Hupko, Marta Janovíčková, Elena Kurincová, Anna Pospíšilová, Milan Rubický, Jaroslava Schmidtová, Jana Štofová pôsobili ako členovia a členky komisií na tvorbu zbierok MMB;
- Daniel Hupko, Marta Janovíčková a Viera Majchrovičová pôsobili ako členovia Odbornej komisie pre odborné múzejné činnosti Zväzu múzeí na Slovensku.

H. Odborné poradné orgány

Odbornými poradnými orgánmi riaditeľky MMB sú dve špecializované komisie na tvorbu zbierok a redakčná rada múzejnej ročenky.

V roku 2023 v MMB pracovali dve komisie na tvorbu zbierok v nasledovnom zložení:

Komisia na tvorbu zbierok pre zbierky historické:

Mgr. Lucia Duchoňová (Západoslovenské múzeum v Trnave)

Mgr. Pavel Habáň (bez inštitucionálneho zaradenia)

Mgr. Eva Hasalová, PhD. (SNM – Historické múzeum v Bratislave)

PhDr. Daniel Hupko, PhD. (MMB), predseda

Mgr. Ivana Janáčková (SNM – Múzeum Červený Kameň v Častej)

Mgr. Marta Janovíčková (MMB)

PhDr. Hana Klížanová (SNM – Historické múzeum v Bratislave)

PhDr. Elena Kurincová (MMB)

Mgr. art. Milan Rubický (MMB)

Bc. Jana Štofová (MMB), tajomníčka

Komisia na tvorbu zbierok pre zbierky archeologické:

Mgr. Dominika Andreánska (od 1. 2. 2023, Časovrat, o. z.)

Mgr. Peter Barta, PhD. (MMB)

PhDr. Daniel Hupko, PhD. (MMB), predseda

PhDr. Veronika Plachá (do 31. 1. 2023, dôchodkyňa)

Mgr. Anna Pospíšilová (MMB), tajomníčka

Mgr. Ján Rákoš (Východoslovenské múzeum v Košiciach)

Mgr. Branislav Resutík (Mestský ústav ochrany pamiatok v Bratislave)

PhDr. Jaroslava Schmidtová (MMB)

PhDr. Vladimír Turčan (SNM – Archeologické múzeum v Bratislave)

Redakčná rada ročenky *Bratislava. Zborník MMB* v roku 2023 pracovala v nasledovnom zložení:

Mgr. Peter Buday, PhD. (Katedra dejín výtvarného umenia Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave)

PhDr. Michal Duchoň, PhD. (Archív mesta Bratislavy)

Mgr. Zuzana Francová (MMB)
PhDr. Štefan Holčík, CSc. (dôchodca)
Mgr. Dana Hučková, CSc. (Ústav slovenskej literatúry SAV, Bratislava)
Mgr. Marta Janovičková (MMB)
PhDr. Elena Kurincová (MMB)
Mgr. Jana Luková (Historický ústav SAV, Bratislava)
PhDr. Elena Mannová, CSc. (Historický ústav SAV, Bratislava)
prof. PhDr. Juraj Šedivý, MAS., PhD. (Katedra archívnictva a muzeológie Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave)
Mgr. Petra Šimončíčová Koošová, PhD. (Mestský ústav ochrany pamiatok v Bratislave)
doc. Mgr. Jozef Tancer, PhD. (Katedra germanistiky, nederlandistiky a škandinavistiky Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave)

I. Práca s verejnosťou

I. Návštevnosť a návštevnícky servis

Celková návštevnosť všetkých lokalít MMB bola v roku 2023 oproti roku 2022 vyššia o takmer 14 %. Najnavštevovanejšími lokalitami boli hrad Devín, Stará radnica a Michalská veža.

Záujem o návštevu Michalskej veže po 3 rokoch jej uzatvorenia kvôli obnove bol mimoriadny – od 28. 9. do konca roka ju navštívilo 17 535 návštevníkov a návštevníčok. Michalská veža je pre verejnosť otvorená aj v pondelok, voľný deň je utorok – MMB tým vyšlo v ústrety dopytom z oblasti cestovného ruchu po rozšírení ponuky pre turistov (pondelky).

Mierne nižšia oproti roku 2022 bola návštevnosť hradu Devín. Pokles návštevnosti interpretujeme najmä ako dôsledok niekoľkotýždňových horúčav počas letných mesiacov, ale tiež ako zmenu metodiky sledovania návštevnosti, kedy do návštevnosti nezarátavame návštevnosť počas podujatí. Keďže areál hradu sa takmer celý nachádza na slnkom exponovanom mieste, mohol tento faktor ovplyvňovať rozhodovanie návštevníkov v prospech tienistých/interiérových turisticky zaujímavých lokalít. V porovnaní s rokom 2022 bola výrazne vyššia návštevnosť Starej radnice. Túto skutočnosť interpretujeme ako dôsledok zosilnenej komunikácie tejto lokality, širšiu výstavnú ponuku, ale tiež ako dôsledok organizačnej zmeny, keď v 1Q/2023 došlo k trvalému prepojeniu Starej radnice a Apponyho paláca do múzejného komplexu. Väčšina návštevníkov a návštevníčok, ktorí navštívili výstavnú ponuku Apponyho paláca využívala najmä vstup zo Starej radnice.

Menšie lokality ako Dom U Dobrého pastiera, Pamätný dom J. N. Hummela mali návštevnosť porovnateľnú s rokom 2022. Rímsky kastel Antická Gerulata v Rusovciach po predchádzajúcich rokoch navštívilo približne o polovicu menej návštevníkov. Návštevnícky úspech v rokoch 2021 a 2022 súvisel so zvýšeným záujmom verejnosti v súvislosti so zápisom do Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Zníženie návštevnosti mohlo tiež súvisieť s opätovným zavedením vstupného aj do exteriérových priestorov lokality.

Múzeum Janka Jesenského bolo pre verejnosť prístupné (bez vstupného) aj v r. 2023 v podobnom režime ako v r. 2022 t. j. v letných mesiacoch 6 hodín týždenne.

Služby pre návštevníkov

Spolu s otvorením Michalskej veže došlo aj k otvoreniu Lekárne U červeného raka, ktorá slúži aj ako miesto predaja vstupeniek na vežu. Príslušné priestory historickej lekárně budú v priebehu roka 2024 transformované na prístupné a bezbariérové návštevnícke centrum pre Michalskú vežu.

V rámci skvalitňovania návštevníckych služieb verejnosti sa na hrade Devín predĺžili otváracie hodiny v júni do 19:00 h. Kľúčovým zlepšením bolo inštalovanie nového trojjazyčného (SK - EN - DE) informačného a navigačného systému (INS) v areáli hradu, ktorý bol doplnený o novú webovú stránku www.hraddevin.mmb.sk. Nový INS múzeum realizovalo ako bezbariérový, s prvkami pre nevidiacich a slabozrakých návštevníkov a návštevníčky.

Po takmer desaťročí sprístupnilo MMB verejnosti v júli 2023 významný archeologický objekt Cella memoriae. Zrekonštruovaný výstavný pavilón bol využívaný aj na organizovanie odborných podujatí – diskusií a prednášok. Verejnosť môže od leta 2023 využívať na hrade nové odpočinkové zóny, ktoré slúžia aj ako miesto workshopov pre menšie skupiny. Tieto aktivity boli realizované v rámci cezhraničného projektu spolupráce Interreg SK – AT Culture Across.

V priebehu letnej sezóny (jún – september) múzeum ponúkalo v dňoch streda – nedeľa verejnosti pravidelné komentované prehliadky štyrikrát denne.

Návštevnosť expozícií a výstav v jednotlivých lokalitách MMB

Názov	Návštevníci				Vstupné (€)
	celkom	zahraniční	neplatiaci	do 18 rokov	
Stará radnica	58 197	31 131	11 491		202 542.00
Apponyiho palác	2 019	821	141		9 235.00
Antická Gerulata	2 733	250	412		5 537.00
Pamätný dom J. N. Hummela	1 067	n/a	413		1 264.00
Expozícia hodín (Dom U Dobrého pastiera)	3 382	538	1 030		5 269.00
Expozícia farmácie (Lekáreň U červeného raka)	0	0	0		0
Múzeum Arthura Fleischmanna	0	0	0		0
Múzeum Janka Jesenského (vila Jakuba Sonnenfelda)	202	n/a	202		0
Hrad Devín	186 214	86 103	11 732		934 648.00
Michalská veža	17 535	n/a	970		80 780.00
SPOLU:	271 349		26 391		1 239 275.00

II. Expozičná a výstavná činnosť

MMB v roku 2023 sprístupňovalo 9 stálych expozícií v jednotlivých historických objektoch MMB. V roku 2023 sa začala prípravná fáza na tvorbu novej stálej expozície vinohradníctva.

a) expozície

Názov expozície	Adresa	Rok	Úpravy	Druh	Katalóg
Expozícia dejín mesta	Radničná 1, 815 18 Bratislava (MMB – Stará radnica)	2008		spoločenskovedná	nie
Hrad Devín v 13. – 20. storočí (MMB – hrad Devín)	Muránska 10, 841 10 Bratislava (MMB – hrad Devín)	2018		spoločenskovedná	nie
Gerulata na hraniciach Rímskej ríše	Gerulatská 7, 851 10 Bratislava (MMB – Antická Gerulata)	2022	menšie úpravy	spoločenskovedná	nie
Múzeum hodín	Židovská 3, 811 01 Bratislava (MMB – Dom U Dobrého pastiera)	1974		spoločenskovedná	nie
Expozícia vinohradníctva	Radničná 1, 815 18 Bratislava (MMB – Apponyiho palác)	2008		spoločenskovedná	nie
Múzeum farmácie	Michalská 26, 811 03 Bratislava (MMB – Lekáreň U červeného raka)	2009	menšie úpravy	spoločenskovedná	nie
Múzeum Arthura Fleischmanna	Biela 6, 811 01 Bratislava	2002		spoločenskovedná	nie
Jesenský/Weinwurm: obsahy a formy	Somolického 2, 811 05 Bratislava (MMB –	2022		spoločenskovedná	nie

	Múzeum Janka Jesenského)				
Pamätný dom J. N. Hummela	Klobučnícka 2, 811 01 Bratislava	2008		spoločenskovedná	nie

V roku 2023 prebehli v expozícii Múzeum farmácie menšie interiérové úpravy súvisiace so sprístupnením objektu ako miesta na zakúpenie vstupeniek do objektu Michalskej veže. Zároveň v súvislosti so získaním dotácie z rozpočtu Fondu na podporu umenia v roku 2023 na realizáciu adaptácie objektu Lekárne U červeného raka, ktorá sa bude realizovať v roku 2024, bola k 1. 11. 2023 v zadnej časti expozície zrušená dlhodobá výstava s názvom Čaro starých lekární – nádoby na uchovávanie liečiv (scenár: Mária Antolíková, kurátorka výstavy: Marta Janovíčková), ktorá bola súčasťou expozície od roku 2006 (sprístupnená bola ako prvá etapa novej expozície Múzeum farmácie po rekonštrukcii objektu).

Expozícia Múzeum Arthura Fleischmanna bola zrušená k 28. 2. 2023 a k tomuto dátumu skončila aj platnosť zmluvy o nájme nebytových priestorov, na základe ktorej MMB priestory expozície užívalo.

Menšie úpravy boli zrealizované aj v expozícii Gerulata na hraniciach Rímskej ríše: v roku 2023 bola jestvujúca expozícia doplnená o interaktívny 3D model tábora a civilnej osady s možnosťou virtuálnej prechádzky po tábore a prezentácie zdigitalizovaných archeologických nálezov.

Expozícia Jesenský/Weinwurm: obsahy a formy bola v roku 2023 verejnosti sprístupnená iba sezónne: od 6. 7 do 31. 8. 2023.

b) výstavy

Názov výstavy	Autori	Miesto inštalácie	Trvanie (od – do)	Pôvodnosť	Odbor	Plocha (m2)	Katalóg
Ľudia a mesto: Dejiny Bratislavy	kurátorská koncepcia: Elena Kurincová; koncepcia interaktívnych prvkov: Magdaléna Kuchtová a Linda Mendelová	Apponyiho palác, 1. poschodie	23. 9. 2022 – 31. 7. 2023	vlastná	spoločenskovedná	339	áno
Človek človeku: Karel Koch a	autorka koncepcie výstavy: Jitka	Stará radnica, výstavná sieň	29. 10. 2022 – 26. 2. 2023	v spolupráci	spoločenskovedná	232	áno

Dušan Jurkovič	Škopová; autori výstavy: Jitka Škopová, Alena Kotyza, Dominika Grygarová, Tomáš Zapletal; odborná spolupráca za MMB: Daniel Hupko, Marta Janovičková, Vladimír Krajčovič						
Limes Romanus a doklady vojenstva v Gerulate	autori výstavy: Jaroslava Schmidtová a Ľudovít Mathédesz	Šamorín, Žitnoostrovská múzeum – Vlastivedný dom	5. 10. 2022 – 28. 2. 2023	v spolupráci	spoločenskov edná	n/a	áno
Ako sa hrali naši...	autorky výstavy: Marta Janovičková, Beáta Husová, Martina Pavlikánová; autorka koncepcie reінstalácie: Marta Janovičková	Zvolen, Lesnícke a drevárske múzeum	11. 10. 2022 – 25. 3. 2023	v spolupráci	spoločenskov edná	n/a	nie
Príbeh holičskej manufaktúry	autori výstavy: Andrea Milanová (SNM – HM, hlavná kurátorka), Daniel Hupko	Bratislavský hrad, 3. poschodie	od 5. 4. 2023	spolupráca na výstave	spoločenskov edná	n/a	nie

	(MMB, spolukurátor)						
Cesta (z) mesta. Ako sa mení zázemie Bratislavy	kurátorská koncepcia: Martin Šveda, Pavel Šuška, Ján Výboštok	Stará radnica, výstavná sieň	22. 4. 2023 – 15. 10. 2023	vlastná	spoločenskov edná	232	nie
Michalská veža: po rekonštrukcii	scenár a kurátorská koncepcia: Michal Augustovič ; odborná spolupráca : Patrik Baxa, Eva Falbová, Štefan Holčík, Daniel Hupko a Zuzana Palicová	Michalská veža	od 27. 9. 2023	vlastná	spoločenskov edná	150	nie
Z depozitár a 2023 (celoročný výstavný projekt)	autor koncepcie projektu: Daniel Hupko; kurátori jednotlivých inštalácií: Jaroslava Schmidtová, Peter Barta a Jana Mellnerová, Vladimír Krajčovič, Michal Augustovič a Zuzana Francová	Stará radnica, expozícia dejín mesta (prízemie)	1. 2. 2023 – 31. 1. 2024	vlastná	spoločenskov edná	1	nie
BA 60 – 69. Šesťdesiate v	námet, scenár a kurátorská koncepcia:	Apponyiho palác, 1. poschodie	13. 12. 2023 – 1. 9. 2024	vlastná	spoločenskov edná	339	nie

Bratislave	Marta Janovičková; odborná spolupráca a texty: Monika Bočková, Petra Hanáková, Viliam Karácsony, Vladimír Krajčovič, Lenka Lubušská, Ľubomír Morbacher, Maroš Schmidt, Zuzana Šidlíková						
VyNIKAjú 2023 (cyklus kurátorských intervencií)	autor koncepcie projektu: Daniel Hupko; kurátorky jednotlivých intervencií Elena Kurincová a Marta Janovičková	Apponyiho palác, foyer na prízemí	1. 7. – 31. 12. 2023	vlastná	spoločensko-vedná	1	nie

Vlastné výstavy:

Cesta (z) mesta. Ako sa mení zázemie Bratislavy

Kurátorská koncepcia: Pavel Šuška, Martin Šveda, Ján Výboštok

Odborná spolupráca: Daniel Gurňák, Juraj Holec, Michaela Sládeková Madajová; za MMB: Lívia Gazdíková, Linda Mendelová, Zuzana Palicová

Miesto inštalácie: Stará radnica, výstavná sieň na nádvorí

Trvanie výstavy: 22. 4. 2023 – 15. 10. 2023

Partner výstavy: Geografický ústav SAV, v. v. i.

Počas uplynulého štvrtstoročia došlo v zázemí hlavného mesta k najvýznamnejšej sociálno-priestorovej transformácii v novodobých dejinách Slovenska. V meste bolo vybudovaných viac ako 50-tisíc nových bytov a populácia sa rozrástla o veľkosť Žiliny alebo Prešova – špecifická

migrácia pretvára pôvodné prostredie a formuje nové podoby každodennosti, vzťahov k Bratislave i predmestí navzájom. Výstava zachytávala tieto komplexné a mnohvrstevné, výsostne aktuálne procesy prostredníctvom tematických máp, vizualizácií a interaktívnych modelov a ukazovala, akými rôznymi spôsobmi sa táto zmena prejavuje a čo všetko zasahuje, aký človek toto prostredie formuje, žije v ňom a je tu utváraný.

Michalská veža: po rekonštrukcii

Scenár a kurátorská koncepcia: Michal Augustovič

Námet: Michal Augustovič a Daniel Hupko

Odborná spolupráca: Patrik Baxa, Eva Falbová, Štefan Holčík, Daniel Hupko a Zuzana Palicová

Koncepcia interaktívnych prvkov: Michal Augustovič a Linda Mendelová

Miesto inštalácie: Michalská veža

Trvanie výstavy: od 27. 9. 2023 (dlhodobá výstava)

Výstavy ukazuje pamiatku so všetkými historickými vývojovými vrstvami – vnútro veže prezentuje ako samostatný múzejný exponát. Tento prístup dovoľuje odhaliť aj staršie vrstvy a materiály, ktoré by inak pred očami návštevníkov a návštevníkov zostali skryté pod vrstvou zjednocujúcej omietky, a necháva nás spoznať históriu stavebného vývoja a postupnej premeny funkcie veže. Priestory veže, ktoré by inak slúžili ako výstavné miestnosti či miesto tranzitu, teraz poskytujú možnosť pre zastavenie sa a hlbšie spoznávanie histórie pamiatky. Výstava vedome pracuje s chronológiou vývoja veže, pričom najstaršie etapy sú prezentované v jej najnižšej a najstaršej časti a stúpanie nahor je analógiou prechodu jednotlivými vývojovými etapami až k súčasnosti. Výstava približuje vybrané témy z dejín veže: stavebný vývoj veže a barbakánu, sochu Archanjela Michala s časovou schránkou, zvony, vežové hodiny a cibulovitú strechu, pričom samostatnou kapitolou je téma obnovy tejto pamiatky.

BA 60 – 69. Šesťdesiate v Bratislave

Námet, scenár a kurátorská koncepcia: Marta Janovičková

Odborná spolupráca a texty: Monika Bočková, Petra Hanáková, Viliam Karácsony, Vladimír Krajčovič, Lenka Lubušská, Ľubomír Morbacher, Maroš Schmidt, Zuzana Šidlíková

Koncepcia interaktívnych prvkov: Linda Mendelová a Zuzana Zahradníčková

Miesto inštalácie: Apponyiho palác, 1. poschodie

Trvanie výstavy: 13. 12. 2023 – 1. 9. 2024

Partner výstavy: Archív mesta Bratislavy

Výstava približuje legendárnu dekádu v dejinách mesta prostredníctvom originálnych predmetov a fotografií ilustrujúcich každodenný život v Bratislave. Mesto sa v tomto období prebudovávalo na priemyselné a kultúrne centrum Slovenska, vznikali veľkolepé plány v oblasti architektúry a urbanizmu. Navonok žilo životom naoktrojovaným komunistickou ideológiou a dodržiavali sa tradičné povinné obrady režimu, súčasne však medzi mladými ľuďmi čoraz silnejšie znela bigbítová hudba a atmosféra československej jari prenikala do všetkých oblastí života. Hoci dekáda sa skončila predčasne vojenskou intervenciou, obdobie 60. rokov je stále považované za „zlatú“ dekádu v oblasti kultúry a spoločenského života. Výstava má však aj sekundárnu vrstvu, ktorá ukazuje odvrátenú, „hrdzavú“ tvár, na ktorú sa zabúda – v krajine totiž stále vládol totalitný režim, ktorý negatívne zasahoval do života obyvateľstva krajiny. Okrem priestorových exponátov patrí na výstave výrazné miesto plagátu ako jednému zo základných komunikačných médií režimu, slúžiacemu aj propagande, zároveň plagát reprezentuje i súdobé výtvarné umenie.

Z depozitára 2023 (celoročný výstavný projekt)

Autor koncepcie projektu: Daniel Hupko

Kurátori jednotlivých inštalácií: Jaroslava Schmidtová, Peter Barta a Jana Mellnerová,
Vladimír Krajčovič, Michal Augustovič a Zuzana Francová

Miesto inštalácie: Stará radnica, vstupný priestor expozície dejín mesta

Trvanie výstavy: 1. 2. 2023 – 31. 1. 2023

Celoročný výstavný projekt zameraný na prezentáciu zbierkových predmetov uložených v depozitároch Múzea mesta Bratislavy s cieľom poukázať na rôznorodosť zbierkového fondu múzea. Ide o dlhodobý projekt, ktorého koncepcia je zostavená na rok dopredu na základe návrhov kurátorov, pričom zároveň ide o formát, ktorý je schopný reagovať na aktuálne udalosti na Slovensku i v zahraničí. V roku 2023 bolo zrealizovaných päť inštalácií, pri ktorých bol dôraz kladený na rôznorodosť zbierkového fondu MMB a zároveň na ďalšie okolnosti, ako napr. súvis s výkonom odborných činností (aktuálne nálezy z archeologického výskumu prebiehajúceho na hrade Devín, reštaurovanie sochy cisára Maximiliána – rytiera Rolanda z fontány na Hlavnom námestí, presná identifikácia typu delostreleckej munície z bojov v Bratislave v závere druhej svetovej vojny), aktuálne výročia (140. výročie daru kolekcie sôch Viktora Tilgnera mestu Bratislava, do ktorej patrí aj busta F. Liszta) či výnimočnosť artefaktu v širšom regionálnom kontexte (tehla s kolkom vojenskej jednotky), čím zároveň tento výstavný projekt verejnosti komunikuje rôznorodosť odborných aktivít MMB v meste:

1. inštalácia: Fragment tehly s kolkom vojenskej jednotky Ala I Cannanefatium, kurátorka Jaroslava Schmidtová, sprístupnenie: 1. 2. – 31. 3. 2023,
2. inštalácia: Štiepaná kamenná industria z hradu Devín, kurátori Peter Barta a Jana Mellnerová, sprístupnenie: 1. 4. – 31. 5. 2023,
3. inštalácia: Úlomok pláštá rakety „Kaťuša“, kurátor Vladimír Krajčovič, sprístupnenie: 1. 6. 2023 – 31. 7. 2023,
4. inštalácia: Maximiliánova fontána, kurátor Michal Augustovič, sprístupnenie: 1. 8. 2023 – 5. 11. 2023,
5. inštalácia: Busta Franza Liszta, kurátorka Zuzana Francová, sprístupnenie: 6. 11. 2023 – 31. 1. 2024.

VyNIKAjú 2023 (cyklus kurátorských intervencií)

Autor koncepcie projektu: Daniel Hupko

Kurátorky jednotlivých intervencií: Elena Kurincová a Marta Janovičková

Miesto inštalácie: Apponyho palác, foyer na prízemí

Trvanie výstavy: 1. 7. – 31. 12. 2023

Cieľom projektu je prinášať kurátorské intervencie do vstupného priestoru (foyeru) na prízemí Apponyho paláca, do tam umiestnenej niky, ktorá je zakódovaná v jeho samotnom názve. Predmetom intervencie je využitie rôznych typov zbierkových predmetov, ktoré vybraným kurátorským prístupom (ne)reagujú na architektonický rámec niky alebo kontext samotného mestského paláca – či už jeho hmotnej podstaty ako stavby a účelu, na ktorý slúžil, alebo na jeho aktuálnu obsahovú náplň. To, či predmety naozaj z akéhokoľvek uhla pohľadu „vyNIKAjú“, je na zhodnotení samotných návštevníkov a návštevníčok.

V roku 2023 boli zrealizované dve kurátorské intervencie:

1. intervencia: Richtárske kreslo, kurátorka Marta Janovičková, sprístupnenie: 1. 7. – 30. 9. 2023,
2. intervencia: Porcelán zo zariadení spoločného stravovania, kurátorka Elena Kurincová, sprístupnenie: 1. 10. – 31. 12. 2023.

Spolupráca na výstave inej inštitúcie

Príbeh holičskej manufaktúry

Výstava SNM – Historického múzea v Bratislave pripravená v spolupráci s Múzeom mesta Bratislavy (spoluorganizátor).

Libreto a scenár: Andrea Milanová

Autorka a kurátorka výstavy: Andrea Milanová (SNM – Historické múzeum)

Spoluautor a kurátor výstavy: Daniel Hupko (MMB)

Autori textov: Júlia Domaracká, Zuzana Francová (MMB), Daniel Hupko (MMB), Andrea Milanová a Daniel Ozdín

Miesto inštalácie: Bratislavský hrad, výstavné priestory na 3. poschodí

Trvanie výstavy: od 5. 4. 2023 (dlhodobá výstava)

Prierezová výstava prezentujúca na pozadí dejín cisárskej manufaktúry na výrobu fajansy a kameniny v Holíči celý sortiment tejto významnej továrne na stolový riad na území dnešného Slovenska. Výstava prezentuje rozsiahlu kolekciu SNM – Historického múzea, holičska keramika zo zbierok MMB je z hľadiska početnosti druhou najväčšou kolekciou – na výstave sú prezentované tvaroslovne i maliarsky výnimočné kusy, ktoré patria v slovenských pamäťových inštitúciách k unikátom. Výstava prezentuje rôznorodú škálu tvarov, dekórov a výrobkov spoločne s ukážkami tvorby svetových dielní, ktoré sortiment holičskej manufaktúry ovplyvnili.

c) iné podujatia

Vlastné konferencie a semináre

Vedecká konferencia Bratislava, hlavné mesto S(S)R

Organizátori: Múzeum mesta Bratislavy v spolupráci s Ústavom pamäti národa

Miesto konania: Faustova sieň

Dátum konania: 13. 9. 2023

Konferencia sa uskutočnila pri príležitosti 30. výročia mesta Bratislavy ako hlavného mesta samostatnej Slovenskej republiky a 55. výročia schválenia zákona Slovenskej národnej rady o hlavnom meste Slovenskej socialistickej republiky. Cieľom konferencie bola interdisciplinárna reflexia premien mesta a jeho postavenia od roku 1969 do súčasnosti. Konferencia zároveň vytvorila priestor na odbornú diskusiu a networking bádateľov a bádateľiek z rôznych vedných disciplín.

Vedecký seminár Obnova Michalskej veže

Organizátori: Múzeum mesta Bratislavy v spolupráci s Pamiatkovým úradom Slovenskej republiky

Miesto konania: Faustova sieň

Dátum konania: 6. 12. 2023

Vedecký seminár sa uskutočnil pri príležitosti ukončenia generálnej obnovy Michalskej veže, ktorá prebehla v rokoch 2021 – 2022. Sprístupnenie dlhodobej výstavy, ktorá v objekte Michalskej veže predchádza pripravovanú stálu expozíciu, bolo príležitosťou pre prezentáciu najnovších poznatkov získaných pri obnove a odbornú diskusiu o nich na pozadí dejín architektúry, histórie, archívniectva či pamiatkovej starostlivosti.

Spolupráca na príprave konferencie s inými inštitúciami

Vedecká konferencia Úloha meštianstva v modernizačných procesoch pri prechode od stavovskej k občianskej spoločnosti (Uhorsko a Slovensko 1780 – 1918)

Organizátori: Historický ústav SAV, v. v. i., Slovenská historická spoločnosť pri SAV a Múzeum mesta Bratislavy

Miesto konania: Faustova sieň

Dátum konania: 24. – 25. 5. 2023

Konferencia s medzinárodnou účasťou (Slovensko, Česko, Maďarsko) vytvorila fórum na reflexiu fenoménu meštianstva a zaoberala sa nielen jeho konceptualizáciou ako sociálneho javu. Prednášatelia a prednášateľky odprezentovali najnovšie výsledky svojich výskumov v kontexte modernizácie, nacionalizácie a konfesionalizácie spoločnosti v stredoeurópskych súvislostiach, venovali sa sociálnym skupinám, ktoré samy seba považovali za meštianske, resp. ktoré ako meštianske vníma súčasná historická veda.

III. Programové a vzdelávacie aktivity, interaktívne a participatívne projekty

V roku 2023 múzeum rozvíjalo nastavenú programovú koncepciou, ktorá bola rozšírená o nové formy podujatí. Okrem odborných programov k aktuálnym výstavám a stálym expozíciám je dôležitým cieľom podujatí oslovenie miestnej komunity, rozvíjanie práce so školami a vytváranie pravidelných aktivít pre rodiny s deťmi ako dôležitej cieľovej skupiny múzea. Pre zvýšenie aktivizovania návštevníka pracovníci a pracovníčky múzea vo výstavách aj v stálych expozíciách kontinuálne pracovali s rôznymi typmi interaktívnych prvkov.

Kultúrno-vzdelávacia činnosť

KULTÚRNO-VZDELÁVACIE PODUJATIA	POČET PODUJATÍ	POČET NÁVŠTEVNÍKOV A NÁVŠTEVNÍČOK	Z TOHO NEPLATIA CICH	NÁKLADY (€)	PRÍJMY (€)
Vzdelávacie programy	126	7 196	648	8 246,98 €	19 962,27 €
Lektoráty	7	79	7	130,00 €	186,58 €
Prednášky a diskusie	60	1 534	193	6 204,10 €	4 337,34 €

Kultúrne a spoločenské podujatia	15	1 112	635	6 088,00 €	3 736,37 €
Špecializované akcie	5	237	147	1 393,80 €	95,56 €
Iné podujatia	16	7 256	4	1 142,95 €	1 514,60 €
SPOLU	229	17 414	1634	23 205,83 €	29 832,72 €

PROGRAM PRE VEREJNOSŤ

KULTÚRNY A SPOLOČENSKÝ PROGRAM

Kultúrny a spoločenský program pre širokú aj odbornú verejnosť zahŕňal otvorenia výstav – spolu 3 – a rôzne typy hudobných podujatí cez klasickú hudbu v reprezentatívnych priestoroch súdnej siene (Kon(temp)lácia), alternatívnu hudobnú scénu (Sun(live)set) až po série Dj setov – Dom U Dobrého pastiera (Hodinové sety) a hrad Devín (Sun(DJ)set) – s cieľom neformálneho priblíženia historických lokalít múzea a prilákania nového publika.

ODBORNÝ PROGRAM

Odborný program múzea tvorili najmä prednášky a prehliadky výstav alebo pamiatok MMB, tematické komentované prechádzky mestom zamerané na jeho urbanistický rozvoj, ale aj diskusie na aktuálne témy. Pri tvorbe programu spolupracuje múzeum s odborníkmi a odborníčkami z viacerých odborných a vedeckých inštitúcií, ako aj s kurátormi a kurátorkami z vlastných radov.

SPOLUPRÁCE

Múzeum mesta Bratislavy v roku 2023 pokračovalo v niekoľkých viacročných spoluprákach, ale rozvíjalo aj nové. Boli spoluorganizované egyptologické prednášky (8) s Nadáciou Aigyptos. Na hrade Devín bol realizovaný denný historický tábor (júl – august) v spolupráci s Tovaríštvom starých bojových umení a remesiel Tostabur, ako aj podujatia (2) zo série Hradné hry na Devíne. Rozvinula sa aj nová spolupráca so skupinou historického šermu URSUS, ktorá do série prispela 2 podujatiami. V Starej radnici sme nadviazali na spoluprácu s SHŠ Manu Forti pri organizovaní podujatia Šermiarske utorky s Manu Forti (5). Opätovne sa tu organizovali Radničkine trhy, ktoré pripravuje o. z. Inklúzia s cieľom zviditeľnenia práce zdravotne postihnutých osôb.

MMB sa okrem pravidelných spoluprác zapojilo aj do nových, napríklad formou poskytnutia svojich priestorov, a pokračovalo v sprístupňovaní svojich priestorov, ale aj v rozvíjaní vzťahov s kultúrnymi aktérmi bratislavskej scény.

HLAVNÉ TÉMATICKÉ/PROGRAMOVÉ LÍNIE V ROKU 2023

- Sprievodné podujatia k hradu Devín

V roku 2023 predstavil tím múzea ucelenú koncepciu programov, ktorá obsahovala odborné komentované prechádzky reflektujúce nielen históriu hradu, ale aj prírodný charakter lokality (geologická perspektíva, ornitologická perspektíva) a odbornú diskusiu zameranú na symbolický význam Devína. Okrem toho boli realizované úspešné zážitkové formy programov ako pikniky, cvičenia jógy a DJ sety pri západe slnka, ktorých cieľom bolo prilákať obyvateľstvo mesta, aby opakovane navštívilo pamiatku, a priblížiť ju širšiemu spektru publika. Boli organizované aj pravidelné komentované prechádzky spojené s informáciami zo zákulisia spravovania hradu Devín a plánovaných aktivít. V spolupráci s mestskou časťou Devín sa opätovne realizovalo aj komunitné podujatie Šarkaniáda.

- Sprievodný program k otvoreniu Michalskej veže

Pred plánovaným otvorením Michalskej veže a inštaláciou novej dočasnej výstavy múzeum organizovalo niekoľko komentovaných prehliadok novozrekonštruovaného priestoru (6), ako aj zážitkové podujatie Raňajky na Michalskej veži. Pri slávnostnom otvorení výstavy v septembri 2023 rozozvučala Michalskú ulicu jedinečná hudobná performance s použitím zvuku zvonov z Michalskej veže. Po otvorení výstavy sa tu konali aj dva rodinné programy na tému mestských hradieb.

- Sprievodné podujatia reflektujúce aktuálnu spoločenskú situáciu

Počas roka 2023 sa výber tém sústredil predovšetkým na reflexiu súčasných a najmä mestských tém. Snahou bolo zapojiť sa do širšieho spoločenského diskurzu v súlade s plnením nových funkcií múzea. Niektoré podujatia súviseli s aktuálnymi výstavami (Kochova záhrada – Ako ďalej?), iné boli súčasťou nového cyklu podujatí Múzeum × Súčasnosť. Dotkli sme sa aj celospoločenských tém ako dostupné bývanie, zmeny klímy alebo negatívny vplyv propagandy. Dňa 5. 7. 2023 sa vo výstavnom pavilóne hradu Devín konala moderovaná diskusia Devín, náš Devín. Naozaj? Odpovede na otázku, čím je pre Slovákov hrad Devín, hľadali historička Daniela Kodajová, literárny vedec Martin Braxatoris a archeológ Peter Barta. Diskusiu moderoval Daniel Hupko.

VZDELÁVANIE

Nadálej bola rozvíjaná koncepcia vzdelávania vychádzajúca z aktuálnych prístupov múzejnej pedagogiky a didaktiky dejepisu. Hlavnou cieľovou skupinou sú školy a rodiny s deťmi. Lektorské a vzdelávacie programy realizuje múzejná pedagogička a tím lektorov a lektoriek.

VZDELÁVANIE PRE ŠKOLY

Vzdelávacia ponuka pre školy zahŕňa tematické lektorské výklady (2) a interaktívne vzdelávacie programy (10) k výstavám a expozíciám, reflektujúce najmä témy z dejín mesta. Za rok 2023 navštívili žiaci a žiačky ZŠ, študentky a študenti SŠ a VŠ Múzeum mesta Bratislavy 227-krát. Najväčší záujem bol o objekt hrad Devín (112 realizácií, 4 538 žiakov, 386 učiteľov), Starú radnicu (55 realizácií, 1 189 žiakov, 107 učiteľov) a Antickú Gerulatu (23 realizácií, 500 žiakov, 48 učiteľov). Od septembra bola pre školy sprístupnená aj zrekonštruovaná Michalská veža s novým interaktívnym vzdelávacím programom a za tri mesiace ho absolvovalo 19 skupín a 344 žiakov. Školské skupiny opätovne navštívili aj Múzeum Janka Jesenského

a dočasné výstavne projekty MMB v Starej radnici.

Počas roka sa zbierala aj spätná väzba od žiakov, ktorí absolvovali interaktívny vzdelávací program, a následne sa podľa potreby priebežne aktualizoval.

- Metodický deň pre pedagógov

Pred začatím nového školského roka (22. 8.) boli pedagógom prezentované vzdelávacie programy a lektorské výklady, vďaka čomu sa mohli oboznámiť s ich konkrétnou formou. Záujem prejavilo dokopy 17 pedagogičiek a pedagógov.

VZDELÁVACIE AKTIVITY PRE RODINY S DEŤMI

V roku 2023 sme pokračovali aj v sérii rodinných programov v podobe samostatných víkendových podujatí (8). Aktivity zamerané na rodiny s deťmi sa realizovali aj počas väčších mestských podujatí (BMD, NMAG) alebo komunitných aktivít. Počas letnej sezóny boli realizované aj dva turnusy denného tábora, ktorého sa zúčastnilo celkom 18 detí.

- Interaktívne pracovné listy

Počas roka 2023 boli vytvorené interaktívne pracovné listy (4) pre viaceré lokality. Cieľom je zapojiť celú rodinu do aktívneho trávenia času vo výstave alebo v expozícii. Pre hrad Devín bola v rámci projektu Interreg vytvorená ilustrovaná mapa hradného areálu s doplnujúcimi aktivitami. Počas Bratislavských mestských dní pripravilo MMB Pátraciu hru, do ktorej sa zapojilo vyše 150 rodín.

INTERAKTÍVNE APLIKÁCIE A PROJEKTY

V nadväznosti na predošlý rok bola každá realizovaná výstava doplnená o interaktívne prvky alebo digitálne aplikácie. Cieľom MMB bolo zapájať návštevníkov a návštevníčky do výstavy aj pomocou jednoducho realizovateľných typov aktivít zameraných na hmatové, zvukové a iné podnety.

- Výstava Cesta (z) mesta. Suburbanizácia Bratislavy: aplikácie s mapovými dátami a grafmi; interaktívny model predmestia; celoplošná mapa – návštevníci označovali preferovanú lokalitu na bývanie a zozbierané dáta mohli slúžiť na ďalšiu analýzu problematiky.
- Výstava Michalská veža: po rekonštrukcii: tri digitálne modely – socha Archanjela Michala, krov a objekt veže pred a po rekonštrukcii; bádateľský stôl s projektovou dokumentáciou; puzzle a omaľovánka pre detských návštevníkov a návštevníčky.
- Výstava BA 60 – 69. Šesťdesiate v Bratislave – digitálna aplikácia na tabletoch s fotografiami z daného obdobia a s iniciačnou otázkou (napomáha návštevníkom interpretovať dobový materiál); noviny vytvorené ako koláž z dobových článkov, betónová skladačka paneláka s typizovanými prvkami; magnetická priraďovacia hra pre detských návštevníkov a návštevníčky.
- Projekt Virtuálna Gerulata – interaktívny 3D model tábora a civilnej osady s možnosťou prechádzky po tábore a prezentácie zdigitalizovaných archeologických nálezov (projekt podporený nadáciou FPU).

IV. Komunikácia a marketing

MMB v roku 2023 poskytovalo propagačnú podporu svojej hlavnej činnosti (odbornej a vedeckej práci, výstavnej činnosti, vzdelávacím projektom, podujatiam pre širokú verejnosť a pod.) a takisto špeciálnym komunikačným projektom. V roku 2023 pokračovala aj snaha o posilnenie značky MMB ako inštitúcie zastrešujúcej viacero objektov. MMB preto pristúpilo k aktualizácii názvoslovia, kde pojem „múzeum“ pri jednotlivých lokalitách vystriedal presnejší pojem „expozícia“.

V tlači	364 relevantných* tlačových výstupov
V rozhlase	107 relevantných rozhlasových výstupov
V televízii	100 relevantných televíznych výstupov
Externé webové portály	1 665 relevantných online spravodajských výstupov a 30 podcastov (vynímajúc príspevky na webovom sídle MMB a sociálnych sieťach MMB)
Exteriérová reklama	Citylightová kampaň: <i>Cesta (z) mesta. Ako sa mení zázemie Bratislavy</i> / 1 × 56 ks CTL; Leto v MMB (kampaň) / 1 × 23 ks CTL; <i>Michalská veža: po rekonštrukcii</i> / 1 × 56 ks CTL
Direct mailing	54 kampaní, 834 odberateľov*liek
Webové sídlo MMB	Návštevnosť webu dosiahla v roku 272-tisíc užívateľov*liek / nárast o 79,1 % oproti roku 2022
Facebook Page Reach	314 540 / nárast o 27,2 % oproti roku 2022
Instagram Page Reach	49 930 / nárast o 30,3 % oproti roku 2022
Facebook Page Visits	51 900 / nárast o 221,1 % oproti roku 2022
Instagram Profile Visits	nárast o 120,1 % oproti roku 2022
YouTube	14 nových videí (6 939 videní)
FB / sledovatelia*ľky	5 845 / nárast o 1 145 oproti roku 2022
IG / sledovatelia*ľky	2 348 / nárast o 816 oproti roku 2022

* Relevantný výstup: Štatistiky nepokrývajú webové platformy, ako napríklad *Kam do mesta*, *Citylife.sk* či *Sdeťmi.com*, kde počet výstupov k jednej téme stúpa s každým dňom od zverejnenia. Týka sa to hlavne kultúrnych pozvánok.

MMB v roku 2023 kládlo dôraz aj na používateľské prieskumy s cieľom skvalitniť svoje služby verejnosti. Súčasťou týchto aktivít bola analýza, ktorá za obdobie rokov 2016 – 2023 mapovala hodnotenia hlavných návštevnických portálov (Google Rewies, Facebook či TripAdvisor). Materiál pomenúva najčastejšie sa opakujúce témy, konkrétne podobu stálych expozícií, kvalitu personálu prvého kontaktu či prístupnosť lokalít.

V závere roka MMB spustilo aj dotazník spokojnosti, ktorého cieľom je permanentne zbierať a vyhodnocovať reakcie od návštevníkov*čok múzea. Vzhľadom na nedostatočnú vzorku respondentov*tiiek plánujeme vyhodnotenie až v roku 2024.

Vizuálna komunikácia

MMB v roku 2023 pokračovalo v nastavených štandardoch novej línie vizuálnej komunikácie a prezentácie inštitúcie, ktoré zadefinoval dizajn manuál MMB (2022). Interné grafické dizajnérky sa výraznejšie zapájali aj do spoluprác na výstavnej činnosti (spoluvytváranie grafickej podoby webového sídla pre hrad Devín, spolupráca na hlavnom komunikačnom vizuáli k výstave *Cesta (z) mesta. Ako sa mení zázemie Bratislavy*, tvorba hlavného vizuálu a grafickej podoby výstavy *Michalská veža: po rekonštrukcii*, zalamovanie publikácií či zborníkov MMB, návrh vizuality reklamných produktov MMB).

Tlačoviny

MMB na mesačnej báze vydáva programový leták v slovenskom jazyku spolu s informáciami o aktuálnych výstavách. Zároveň pripravuje sprievodné letáky k výstavám či vzdelávacím programom MMB (pátracia hra *Hľadá sa richtár*ka*, *Múzejná výprava: Antická Gerulata*, *Múzejný rébus: Ľudia a mesto. Dejiny Bratislavy*), brožúry k odborným konferenciám, profilový leták o múzeu (aj v anglickom a nemeckom jazyku) a profilový leták k hradu Devín (aj v anglickom a nemeckom jazyku), ktorý vznikol v rámci cezhraničného projektu *Culture Across*. V roku 2023 začalo MMB plánovať novú stratégiu tlače a distribúcie tlačovín s cieľom optimalizovať náklady a zároveň minimalizovať ekologickú stopu inštitúcie.

Online komunikácia

MMB v roku 2022 pokračovalo v posilňovaní a zefektívnení komunikácie na sociálnych sieťach s dôrazom na vysokú úroveň textového a vizuálneho obsahu (fotografie, grafiky). Súčasťou komunikácie boli aj podporné aktivity, ako napríklad súťaže o permanentky do múzea. V rámci e-mail marketingu sa MMB sústredilo na systematizáciu a pravidelnosť posielania externého newslettera (novinky raz za týždeň). MMB svoj obsah pravidelne propaguje aj na webovom sídle MMB. V roku 2023 ho navštívilo 272-tisíc používateľov*liek (nárast o 79 % oproti roku 2022). Okrem webového sídla MMB sa ďalším komunikačným nástrojom stal nový web pre hrad Devín (hraddevin.mmb.sk). V roku 2023 ho navštívilo 8 018 používateľov*liek.

TOP 5 príspevkov s najväčším zásahom v roku 2023 (organický obsah)

FACEBOOK

1. Otvárame! Michalská veža: po rekonštrukcii (video) // dosah: 20 018 (video teaser s unikátnymi zábermi z obnovy Michalskej veže)
2. Virtuálna Gerulata // dosah: 16 936 (informačný príspevok o novom interaktívnom 3D modeli v Antickej Gerulate)
3. Michalská veža je po viac ako dvoch rokoch otvorená // dosah: 10 412 (informačný príspevok o otvorení Michalskej veže spolu s praktickými informáciami o návšteve)
4. Spoznajte príbeh holičskej manufaktúry // dosah: 10 407 (informačný príspevok + fotoreport z výstavy *Príbeh holičskej manufaktúry*, na ktorej za MMB spolupracoval Daniel Hupko)
5. Obnova Lekárne u Salvatora pokročila // dosah: 7 234 (informačný príspevok + fotoreport práce reštaurátorov MMB v Lekárni u Salvatora)

INSTAGRAM

1. Otvárame! Michalská veža: po rekonštrukcii (video) // dosah: 24 393 (video teaser s unikátnymi zábermi z obnovy Michalskej veže)
2. Farby Bratislave pristanú (reels) // dosah: 13 014

(krátke video zachytávajúce vyvesenie dúhovej vlajky ako podpory pre LGBTI+ komunitu)

3. MMB × VŠVU: Kontrolný deň reštaurovania sochy Maximiliána // dosah: 1 847

(informačný príspevok + fotoreport z návštevy reštaurátorského tímu na VŠVU)

4. MMB × VŠVU: Kontrolný deň reštaurovania sochy Madony // dosah: 1 617

(informačný príspevok + fotoreport z návštevy reštaurátorského tímu na VŠVU)

5. Výstava Ľudia a mesto. Dejiny Bratislavy (reels) // dosah: 1 558

(krátke propagačné video k výstave *Ľudia a mesto. Dejiny Bratislavy*)

Komunikácia s médiami

Nosnými komunikačnými témami v roku 2023 boli najmä projekt Interreg na hrade Devín (vrátane posilnenej letnej programovej ponuky) a obnova a otvorenie Michalskej veže. V rámci komunikácie s médiami bola okrem pravidelného informovania formou tlačových správ realizovaná i pravidelná spolupráca s mediálnymi partnermi (Rádio Devín, Rádio FM, Historická Revue, IN.BA, Citylife.sk), informovanie médií o programovej ponuke a individuálna komunikácia vybraných tém relevantným médiám. MMB pravidelne organizovalo mediálne eventy, v súvislosti s otváraním výstav boli realizované komentované výklady pre médiá, tlačová konferencia sa viazala na otvorenie Michalskej veže (masívna mediálna účasť, zúčastnili sa jej o. i. všetky celoslovenské TV), médiá boli pozvané aj na záverečný event k ukončeniu projektu Culture Across – Kultúrne mosty cez rieku Morava.

Hlavné kampane a projekty*

Cesta (z) mesta. Ako sa mení zázemie Bratislavy (výstava)

Trvanie: apríl až október 2023

Kampaň k výstavnému projektu využila všetky dostupné komunikačné formáty vrátane outdoorových nosičov. Súčasťou posilnenia návštevnosti pred koncom výstavy bolo aj propagačné video (réžia Vladimíra Hradecká).

Médiá:

Počet relevantných mediálnych výstupov: 41

AVE hodnota: 92 070 eur

Sociálne siete // reach (organický dosah)

Facebook: 26 683

Instagram: 6 423

Outdoorová reklama

Citylightová kampaň: 56 ks CTL (sieť HI. mesta SR Bratislavy)

Culture Across – Kultúrne mosty cez rieku Morava (projekt)

Trvanie: celoročne

Dôležitou súčasťou projektu Culture Across – Kultúrne mosty cez rieku Morava bolo aj rozšírenie nového informačno-navigačného systému v areáli hradu Devín do online priestoru. Výsledkom je nová webová stránka hraddevin.mmb.sk, ktorá poskytuje komplexný informačný a návštevnícky servis pre verejnosť. Nová webstránka zároveň ponúka rozsiahlejšie informácie o histórii hradného areálu, jeho okolí, prírode či archeologickom výskume. Jej súčasťou je aj séria popularizačných videí, ktoré pre potreby projektu pripravila filmárka Jana Gombiková.

V rámci propagačnej kampane MMB pravidelne informovalo o čiastkových výsledkoch projektu prostredníctvom mediálnych výstupov aj komunikácie na sociálnych sieťach (s osobitým dôrazom na záverečné podujatie na hrade Devín (12. 9.), kde boli partnerom a odbornej obci prezentované výsledky projektu).

Médiá (so zmienkou o projekte):

Počet relevantných mediálnych výstupov: 87

AVE hodnota: 108 370 eur

Sociálne siete // reach (organický dosah)

Facebook: 18 254

Instagram: 3 199

Médiá (hrad Devín, bez zmienky o projekte):

Počet relevantných mediálnych výstupov: 1 162

AVE hodnota: 2,23 mil. eur

Michalská veža: po rekonštrukcii (znovuotvorenie Michalskej veže)**Trvanie: od septembra 2023**

Komunikačná kampaň k otvoreniu Michalskej veže po rekonštrukcii a otvorení novej dlhodobej výstavy nadviazala na úspešnú sériu propagačných aktivít (otváranie časovej schránky, pečatenie jej nového obsahu, vynášanie Archanjela Michala na vrchol veže a pod.), ktoré boli realizované v roku 2022. Okrem komunikačnej kampane MMB spolupracovalo aj s filmárkou Janou Durajovou, ktorá priebežne nakrúcala najdôležitejšie momenty pamiatkovej obnovy. Výsledkom bola séria odborných aj popularizačných videí, ktoré verejnosti odkrývajú proces rekonštrukcie. Pri príležitosti otvorenia Michalskej veže MMB v roku 2023 realizovalo aj špeciálnu spoluprácu so šperkárkou Andreou Ďurianovou. Výsledkom bola limitovaná séria brošní (50 ks), hodín (10 ks) a dóz (5 ks) z pôvodného plechu Michalskej veže.

Médiá:

Počet relevantných mediálnych výstupov: 262

AVE hodnota: 895 720 eur

Sociálne siete // reach (organický dosah)

Facebook: 47 250

Instagram: 26 493

Outdoorová reklama

Citylightová kampaň: 56 ks CTL (sieť Hl. mesta SR Bratislavy)

BA 60 – 69. Šesťdesiate v Bratislave (výstava)**Trvanie: od decembra 2023**

Komunikačná kampaň s presahom do roku 2024. Okrem informovania o samotnej výstave sa kládol dôraz aj na verejnú výzvu, v rámci ktorej môžu obyvatelia*ľky Bratislavy venovať MMB predmety, fotografie a iné artefakty z rôznych období týkajúce sa života v Bratislave.

Médiá:

Počet relevantných mediálnych výstupov: 20

AVE hodnota: 19 090 eur

Sociálne siete // reach (organický dosah)

Facebook: 7 702

Instagram: 2 588

*V roku 2023 MMB zastrešovalo aj komunikačnú podporu projektu Virtuálna Gerulata. Išlo o interaktívny virtuálny 3D model, ktorý rozšíril stálu expozíciu s názvom *Gerulata na hraniciach rímskej ríše* v Antickej Gerulate. V rámci komunikačných aktivít sa MMB sústredilo aj na propagáciu odborných aktivít múzea, konkrétne išlo o sériu príspevkov zo zákulisia reštaurovania zbierkových predmetov MMB. Osobitne to bolo napríklad ukončenie druhej fázy reštaurovania zástavy cechu bratislavských debnárov, o ktorej vzniklo aj krátke dokumentárne video (réžia: Dominik Janovský).

J. Projekty

A. Culture Across – Kultúrne mosty cez rieku Morava

Múzeum mesta Bratislavy bolo prijímateľom nenávratného finančného príspevku v rámci cezhraničného projektu s názvom KULTÚRNE MOSTY CEZ RIEKU MORAVA, akronym CULTURE ACROSS, spolufinancovaného z programu spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Rakúsko.

Partneri projektu: Múzeum mesta Bratislavy a Obec Marchegg

Hlavný cieľ projektu: Zachovanie, pamiatková ochrana a zatriktívnenie kultúrneho dedičstva v cezhraničnom regióne Marchfeld – Bratislava

Trvanie projektu: 2021 – 2023

Dôležité zmeny oproti roku 2022:

1. Trvanie aktivít projektu bolo predĺžené z 31. 7. 2023 do 30. 9. 2023.
2. Rozpočet pre MMB bol navýšený o 110 409,11 € – presun z nevyčerpanej sumy alokovanej v rozpočte partnera.

Rekapitulácia rozpočtu:

Celkový rozpočet projektu = 4 170 681,30 € / z toho obec Marchegg = 2 760 512,59 € + MMB = 1 140 168,71 €

Zdroje financovania:

Európsky fond regionálneho rozvoja: 2 885 316,59 €

Štátny rozpočet SR: 141 016,87 €

Vlastné zdroje – obec Marchegg = 1 073 839,40 €

Vlastné zdroje – MMB = 70 508,44 €

Projektové balíky zostali nezmenené (pozri Výročná správa MMB 2022).

V rámci cezhraničného projektu sa realizovalo viacero aktivít.

V spolupráci s rakúskym partnerom, odborníkmi z rôznych oblastí a vysúťaženými dodávateľmi sa na základe návrhu, ktorý vzišiel z architektonickej súťaže vybudoval **nový informačno-navigačný systém (INS) a oddychové zóny s návštevníckou architektúrou**. Architektonická štúdia riešila súčasne problémy, a to zastaraný fyzický informačný systém, absentujúci navigačný systém a chýbajúce prvky drobnej architektúry. Vzhľadom na citlivosť prostredia hradu Devín bolo výzvou nájsť pre informačné a navigačné panely vhodnú formu, ktorá by citlivo zapadla do prostredia, vizuálne ho nenarúšala a zároveň umožňovala dostať na panely všetok potrebný obsah. Nový INS pozostáva z viac ako 26 informačných a navigačných panelov doplnených o informačné tabuľky a popisy významných bodov záujmu osadených naprieč celým hradným areálom. Panely obsahujú texty o rôznych súčastiach hradného areálu, ich histórii a význame v troch jazykových mutáciách – v slovenčine, angličtine a nemčine vrátane informácií v Braillovom písme. Panely sú doplnené aj o QR kódy umožňujúce prepojenie na novú **webovú stránku hradu Devín**, ktorá okrem praktických informácií ponúka aj rozširujúci obsah o ďalších zaujímavých reáliách hradu, archeologickom výskume, prírode i okolí. Nový INS, aj webstránka boli kreované v súlade so štandardami inkluzivity pre pamäťové inštitúcie s cieľom sprístupniť kultúrne a prírodné dedičstvo čo najširšiemu spektru a návštevníkov a návštevníčok, vrátane zdravotne znevýhodnených. Samostatný QR kód umožní v dohľadnej dobe spustiť aj audiosprievodcu hradným areálom. Osadenie reliéfnej mapy a haptického modelu hradného areálu rozšíri ponuku interaktívnych prvkov pre zdravotne znevýhodnené skupiny. Vybudovaním viacerých oddychových zón s prvkami drobnej architektúry a dvoch čiastočne prestrašených drevených pavilónov, ktoré ponúkajú tienisté miesto na oddych a občerstvenie, sa podarilo doplniť chýbajúcu návštevnícku

architektúru nevyhnutnú pre poskytnutie vyššieho návštevníckeho štandardu a dlhšie zotrvanie návštevníkov v areáli počas návštevy a prehliadky hradu. Zároveň je to priestor využiteľný na rôzne prednášky či workshopy, ktorými pravidelne obohacujeme programovú ponuku hradu Devín.

Dôležitou súčasťou projektu boli aj odborné činnosti, aj **d ďalšia etapa archeologického výskumu**, ktorý v lokalite hradu Devín nepretržite prebieha už viac ako 110 rokov. Medzi nájdenými nehnuteľnými a hnutelnými pamiatkami z obdobia od druhej polovice 6. tisícročia pred n. l. do druhej polovice 2. tisícročia sú najdôležitejšími tri výrazné, časovo odlišné skupiny nálezov odkryté v roku 2023. Reprezentujú pohrebiskovú aktivitu v eneolite (prelom 3. a 4. tisícročia pred n. l.), sídliskovú aktivitu v neskoršej dobe laténskej (2. pol. 1. stor. pred n. l.) a pohrebiskovú aktivitu v ranom stredoveku (koniec 8. až začiatok 10. stor.). Najzaujímavejšie výsledky archeologického výskumu realizovaného v rokoch 2021 - 2023 boli zhrnuté na informačných paneloch, ktoré sú návštevníckam a návštevníkom prístupné vo výstavnom pavilóne v priestoroch dolného hradu.

V roku 2023 bolo v krycej stavbe ranokresťanských archeologických nálezov, tzv. Cella memoriae, inštalované interaktívne osvetlenie archeologických nálezov, čím sa zavrášila **rekonštrukcia výstavného pavilónu**, ktorý bol dlhodobo verejnosti neprístupný z dôvodu zlého technického stavu, spôsobeného zatekaním cez zelenú strešnú konštrukciu. V rámci rekonštrukcie bola o. i. obnovená aj zelená strecha. Znovuotvorením výstavného pavilónu pre verejnosť je tak opäť možné na hrade Devín realizovať, rozširovať a skvalitňovať programovú ponuku pre široké spektrum publika a to aj v nepriaznivom počasí.

Od konca júla 2022 prebiehali v areáli hradu aj **sanačné a rekonštrukčné práce odkrytých historických architektúr** (hradných múrov). Išlo najmä o údržbu a statické zabezpečenie porúch hradných murív, ktoré vznikli vplyvom degradácie cementovej výplne použitej ako nosné spojivo pri obnove hradu v 70. – 80. rokoch 20. storočia. Svojím rozsahom a dôležitosťou predstavujú za desaťročia jeden z najvýznamnejších projektov na záchranu pozostatkov pôvodných hradných architektúr realizovaných na hrade Devín. Cieľom bolo vyvážené konzervačným a dotvárajúcim prístupom zachovať jestvujúce hodnotné historické murivá. Realizovala sa tiež odporučená inžiniersko-biologická ochrana múrov, pri ktorej je koruna muriva chránená osobitne miešaným substrátom v kombinácii s výsadbou rozchodníkov. Začiatkom jari 2023 prebehla aj komplexná rekonštrukcia klenbového mosta spájajúceho dolný a stredný hrad.

Vďaka úspešnej realizácii projektových aktivít dnešný areál hradu Devín ponúka vyšší návštevnícky komfort, lepšiu návštevnícku infraštruktúru a väčšiu prístupnosť tejto atraktívnej lokality znevýhodneným skupinám. Zároveň výsledky projektu napomáhajú lepšie využiť edukačný a zážitkový potenciál tejto lokality,

Nové programové obdobie Programu spolupráce Interreg Slovenská republika – Rakúsko ako aj výsledky ukončeného cezhraničného projektu Culture Across – Kultúrne mosty cez rieku Morava spolufinancovaného z prostriedkov Európskej Únie a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky boli odprezentované na slávnostnom podujatí spoluorganizovanom s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie, ktoré sa konalo na hrade Devín dňa 12. septembra.

B. Projekty Fondu na podporu umenia

- Registračné číslo projektu: 23-523-04634

Názov projektu: Skvalitnenie návštevníckych priestorov Lekárne U červeného raka

Osoba zodpovedná za realizáciu: Marcela Kvetková, Viktor Agócs

Žiadaná/pridelená suma: 98 948,00 €/80 000 €

Výstup projektu: zlepšenie fyzickej a informačnej prístupnosti priestoru pre rôzne skupiny návštevníkov

Charakteristika projektu: Projekt je zameraný na infraštruktúrne vybavenie priestorov prvého kontaktu historického objektu Lekárne U červeného raka na Michalskej ul. v Bratislave, ktorý je obsahovo a prevádzkovo prepojený s Michalskou vežou. Priestor bude poskytovať komplexné návštevnícke služby ako predaj lístkov a tovaru, poskytovanie informácií, výstavný priestor, programy, zázemie na oddych. Cieľmi projektu sú skvalitnenie a modernizácia návštevníckych priestorov lekárne, zlepšenie kvality služieb, rozvoj účelnosti a dostupnosti mixu služieb a aktivít pre širokú verejnosť. V zadnej časti objektu bude umiestnená aj expozičná časť obsahovo súvisiaca s Michalskou vežou – úvod rozvíjajúci témy stredovekého opevnenia mesta. Bude pripravená s ohľadom na princípy univerzálneho navrhovania, tak aby sprístupnila Michalskú vežu aj ľuďom s pohybovými alebo inými obmedzeniami, ktorí sa na vežu nedostanú.

Stav projektu: v procese realizácie

- Registračné číslo projektu: 23-540-02641

Názov projektu: Reštaurovanie literárnych zbierok I: Tri olejomalby z pozostalosti Janka Jesenského

Osoba zodpovedná za realizáciu: Daniel Hupko

Žiadaná/pridelená suma: 7 320 €/7 300 €

Výstup projektu: Cieľom projektu je zreštaurovanie troch kvalitných obrazov – olejomalieb z pozostalosti spisovateľa Janka Jesenského, ktorú spravuje Múzeum mesta Bratislavy: Karel Vobořil: Portrét Júliusa Botta z roku 1924 (evid. č. J-00109), Jenő Csapó: Zátíšie s ružami a jahodami, okolo roku 1900 (evid. č. J-00146) a Jenő Csapó: Zátíšie s georgínami a broskyňami, okolo roku 1900 (evid. č. J-00147). Obrazy sú súčasťou pôvodného zariadenia bytu Janka Jesenského v Bratislave, ako súčasť pozostalosti J. Jesenského ich spravuje Múzeum mesta Bratislavy (MMB). Ich zreštaurovanie bude znamenať stabilizáciu ich stavu, zhodnotenie ich kultúrnohistorickej hodnoty a zvýšenie ich výstavného potenciálu. Keďže ide o dosiaľ viac-menej neznáme a odborné nezhodnotenú výtvarné diela, ich reštaurovaním bude zhodnotený nielen zbierkový fond MMB, ale diela sa dostanú aj do povedomia širšej odbornej verejnosti s možnosťou ich vystavenia v roku 2024, keď si budeme pripomínať 150. výročie narodenia Janka Jesenského. S využitím týchto diel MMB počíta aj pri príprave novej interiérovej expozície v priestore Múzea Janka Jesenského, ktorá bude v objekte inštalovaná po jeho majetkovom vysporiadaní a obnove.

Stav projektu: v procese realizácie

- Registračné číslo projektu: 23-164-03037

Názov projektu: Účasť na 20. trienále konferencie ICOM-CC Valencia 2023

Žiadaná suma/pridelená suma: 4 558,00€/4 000,00€

Výstup projektu: poznatky z konferencie zdieľať odborníckam a odborníkom, ktorí sa starajú o kultúrne dedičstvo v slovenských inštitúciách

Osoba zodpovedná za realizáciu: Milan Rubický, Milan Sedlár, Peter Tomsó

Stav projektu: v roku 2023 zrealizovaný a vyúčtovaný

ICOM-CC je jedným z 32 medzinárodných výborov, ktoré sú súčasťou Medzinárodnej rady múzeí (ICOM). Tvoria ho 21 odborných skupín zameraných na ochranu kultúrneho dedičstva. Konferencia sa konala od 17. 9. do 22. 9. 2023 v Universitat Politècnica de València v Španielsku. Ťažiskovou témou bola hlavná myšlienka konferencie – udržateľná minulosť. Na konferencii sa zúčastnili reštaurátori MMB so špecializáciou na reštaurovanie

dekoratívnych objektov, kovov, tiež archeologických kovov a dreva. Zamerali sa na problematiku konzervátorských postupov šetrných k životnému prostrediu. Analyzovali vplyv kultúrnych rozdielov na metodiku konzervovania. Odprezentovali príklady, ako nastaviť preventívne konzervovanie v múzeu so zreteľom na udržateľnosť zdrojov. Na odbornej prezentácii viedli diskusiu s reštaurátorkami z Galérie mesta Bratislavy, zo Slovenského národného archívu, z Univerzitnej knižnice v Bratislave a zo SAV v Nitre. Projekt naďalej poskytuje prehľad prístupu k problematike nastavenia ochrany prostredia, v ktorom sú uložené, vystavené zbierkové predmety múzea.

Projekt pokračujúci z roku 2022

- Registračné číslo projektu: 22-540-03936

Názov projektu: Reštaurovanie zástavy cechu bratislavských debnárov z roku 1838 – 2. etapa prác

Osoba zodpovedná za realizáciu: Zuzana Francová

Žiadaná suma/pridelená suma: 5 464 €/5 000 €

Výstup projektu: zreštaurovaný zbierkový predmet, 1 ks

Stav projektu: zrealizovaný a vyúčtovaný

C. Projekty podporené Magistrátom hlavného mesta SR Bratislavy

- Názov projektu: Strategické plánovanie rozvoja MMB

Osoba zodpovedná za realizáciu: Marcela Kvetková

Žiadaná/pridelená suma: 19 550/19 550 € z Programu rozvoja príspevkových organizácií HM SR Bratislavy v oblasti kultúry 2023

Výstup projektu: realizácia procesu strategického plánovania – strategický rozvojový dokument a akčný plán na obdobia 3 – 5 rokov

Stav projektu: v procese realizácie

Charakteristika projektu: Cieľom strategického plánovania MMB je zmapovať vnútorné a vonkajšie faktory, ktoré ovplyvňujú smerovanie múzea, stanoviť si spoločne priority, posilniť spoločné zdieľanie predstáv a hodnôt vnútri organizácie. Proces vyústi do spoločne artikulovanej strategickej vízie inštitúcie, ktorá bude smerom dnu, ale i navonok kompasom činnosti múzea na najbližších 3 – 5 rokov.

Prínos projektu:

- silná inštitúcia – jasne zadefinované strategické ciele a priority múzea a zdieľanie vízie povedú k väčšej odolnosti a životaschopnosti múzea smerom dnu i navonok;
- profesionalizácia – plánovanie, tímový proces vytvárania rámca na dosiahnutie vízie prinesie ďalšie zefektívnenie činnosti múzea, zlepšenie kvality jeho výsledkov;
- udržateľná a zodpovedná organizácia – proces plánovania nám umožní nastaviť aktivity a vývoj múzea tak, aby boli dlhodobo realizovateľné, udržateľné i zodpovedné voči mestu, životnému prostrediu a verejným financiám v oblasti kultúry.

- Názov projektu: Debarierizácia MMB

Osoba zodpovedná za realizáciu: Viktor Agócs, Marcela Kvetková

Žiadaná/pridelená suma: 3 000 €

Výstup projektu: dve interiérové prechodové rampy na prízemí stálej expozície v historickej radnici, ktoré umožňujú prechod cez kamenný prah; štúdiá riešenia debarierizácie vstupu do historickej radnice a múzejného obchodu, projektová dokumentácia – debarierizácia toalety pre návštevníkov a návštevníčky v Lekárni U červeného raka.

Stav projektu: zrealizovaný

K. Správa budov

V roku 2023 sa Múzeum mesta Bratislavy prednostne zameriavalo na plánovanie obnovy, projekciu a revitalizáciu objektov v neudržateľnom stave a technológií v kritickom stave. Téma debarierizácie a prístupňovania objektov bola uchopená prostredníctvom spracovávania štúdií a projektových dokumentácií pripravovaných pre grantové financovanie, drobné opatrenia boli implementované z vlastných zdrojov a zo získaných dotácií. Opatrenia implementovaného energetického manažmentu priniesli dodatočné energetické úspory a posunuli inštitúciu k cieľu dosiahnuť čiastočne klimaticky neutrálny chod v roku 2030.

Počas roka 2023 múzeum spravovalo 15 objektov v rôznom technickom stave, v Múzeu Arthura Fleischmanna bola ukončená nájomná zmluva, do správy bol začlenený nájomný priestor nového depozitára na Vajnorskej ulici.

P Č	NÁZOV OBJEKTU	FUNKCIA	STAV OBJEKTU	AKTIVITY SPOJENÉ SO SPRÁVOU OBJEKTU
	ADRESA	PLOCHA/ ROZLOHA AREÁLU	STAV TECHNOLÓGIÍ	GENERAČNÉ OPRAVY A ROZVOJOVÉ INVESTÍCIE
1	STARÁ RADNICA, RADNIČNÁ VEŽA	<ul style="list-style-type: none"> • expozícia • výstavná sieň • depozitár • služby • konferenčné priestory 	<p>Stará radnica — UDRŽATEĽNÝ S NEDOSTATKAMI → defekty strešnej krytiny a rín → poškodené exteriérové omietky – Kostolná ulica a nádvorie → vlhkosť v priestoroch suterénov a žalárov</p> <p>Radničná veža — KRITICKÝ → zvetrané omietky nad Kostolnou ulicou, exteriérové osvetlenie veže</p>	<ul style="list-style-type: none"> • štúdia nového riešenia regulácie vykurovania • revitalizácia priestorov Faustovej siene • oprava 70 % defektov strešnej krytiny • oživenie projektovej dokumentácie obnovy Radničnej veže • realizácia I. etapy reštaurovania sochy Madony z nárožia veže (na VŠVU – pokračuje aj v roku 2024)
	PRIMACIÁLNE NÁMESTIE 3	4 783 m ²	<p>KRITICKÝ → vykurovanie, MaR</p>	<ul style="list-style-type: none"> • projektová dokumentácia rekuperačného vetrania Faustovej siene

2	APPONYIHO PALÁC	<ul style="list-style-type: none"> výstavný priestor služby depozitár 	<p>UDRŽATEĽNÝ S NEDOSTATKAMI → izolácia okenných rámov → defekty strešnej krytiny → dažďové ríny</p>	<ul style="list-style-type: none"> úprava šatňových priestorov výmena osvetľovacích telies za LED – 95 % sanácia priestorov bývalej varne pre následný prenájom
	RADNIČNÁ 1	1 636 m ²	<p>KRITICKÝ → vykurovanie, MaR</p>	N/A
3	MICHALSKÁ VEŽA	<ul style="list-style-type: none"> expozícia 	UDRŽATEĽNÝ	<ul style="list-style-type: none"> nastavenie štandardov energetického manažmentu
	MICHALSKÁ 22	235 m ²	UDRŽATEĽNÝ	<ul style="list-style-type: none"> obstaranie kamerového systému implementácia inteligentného riadenia osvetlenia a vykurovania
4	LEKÁREŇ U ČERVENÉHO RAKA	<ul style="list-style-type: none"> expozícia 	UDRŽATEĽNÝ	<ul style="list-style-type: none"> audit zabezpečovacieho systému, štúdia inovácie nová sieťová konektivita VDSL výmena osvetlenia za LED – 100 % nastavenie štandardov energetického manažmentu
	MICHALSKÁ 26	130 m ²	UDRŽATEĽNÝ	<ul style="list-style-type: none"> sanácia vlhkosti stien s cieľom ochrany stropných malieb v oficíne rekonštrukcia ovládania vykurovacieho systému – systém inteligentného riadenia odborný posudok k vlhkosti murív

5	DOM U DOBRÉHO PASTIERA	<ul style="list-style-type: none"> • expozícia • služby 	<p>NEUDRŽATEĽNÝ</p> <ul style="list-style-type: none"> → kamenné prvky fasády → strešná krytina → izolácia podkrovia → okenné rámy a dvere → interiérové podlahy 	<ul style="list-style-type: none"> • výmena osvetlenia za LED – 80 %
	ŽIDOVSKÁ 1	160 m ²	<p>NEUDRŽATEĽNÝ</p> <ul style="list-style-type: none"> → kotelňa a rozvody vykurovania → rozvody ZTI → elektroinštalácie na poschodiach 	<ul style="list-style-type: none"> • oprava poškodených častí strešnej krytiny a klampiarskych detailov strechy • výmena/inovácia zabezpečovacieho systému
6	PAMÄTNÝ DOM J. N. HUMMELA	<ul style="list-style-type: none"> • expozícia • služby 	<p>KRITICKÝ</p> <ul style="list-style-type: none"> → interiérové a exteriérové omietky → podlahová krytina → vlhkosť objektu a suterénov → strešná krytina → okenné rámy, dvere, kované prvky 	<ul style="list-style-type: none"> • revitalizácia nádvoria, nový mobiliár, výsadba zelene • výmena osvetlenia za LED – 80 % • kompletne vyčistenie a dezinfekcia krovu
	KLOBUČNÍCKA 2	221 m ²	<p>NEUDRŽATEĽNÝ</p> <ul style="list-style-type: none"> → rozvody vykurovacieho systému → rozvody kanalizácie 	<ul style="list-style-type: none"> • N/A
7	MÚZEUM ARTHURA FLEISCHMAN NA	<ul style="list-style-type: none"> • expozícia 	UKONČENÝ NÁJOM 28. 2. 2023	<ul style="list-style-type: none"> • N/A
	BIELA 6, BRATISLAVA	118 m ²	UKONČENÝ NÁJOM 28. 2. 2023	<ul style="list-style-type: none"> • N/A

8	MÚZEUM JANKA JESENSKÉHO	<ul style="list-style-type: none"> • expozícia • depozitár 	NEUDRŽATEĽNÝ → exteriérové omietky, nosný múr oplotenia, okenné rámy, rolety, interiérové podlahy	<ul style="list-style-type: none"> • úprava priestorov exteriéru • pamiatkový výskum pôvodnej dispozície interiéru
	SOMOLICKÉHO 2	224 m ²	UDRŽATEĽNÝ S NEDOSTATKAMI → vykurovanie a rozvody ZTI → elektroinštalácie	<ul style="list-style-type: none"> • N/A
9	ANTICKÁ GERULATA	<ul style="list-style-type: none"> • expozícia • pracovne • sprístupnené archeologické nálezisko 	<p>Administratívna budova a skladové priestory – NEUDRŽATEĽNÝ → okná a dvere → izolácia fasády → presklenie objektu expozície → izolácia strešného plášťa budovy</p> <p>Archeologické nálezisko - NEUDRŽATEĽNÝ → konzervácia náleziska</p>	<ul style="list-style-type: none"> • demontáž havarovaného prístrešku nálezov • dočasný prístrešok nálezov • maľba interiérov administratívnej budovy • výmena skladových regálov • výmena osvetľovacích telies za LED – 90 %
	GERULATSKÁ 7, RUSOVCE	264 m ² /6 600 m ²	NEUDRŽATEĽNÝ → vykurovanie a chladenie expozície	<ul style="list-style-type: none"> • obnova povrchu komunikácií v sklade nálezov • renovácia elektrických rozvádzačov • výmena podlahových krytín v administratívnej budove

10	HRAD DEVÍN	<ul style="list-style-type: none"> • expozícia • pracovne • archeologické nálezisko • pobytový areál 	<p>Návštevnícky areál hradu Devín – NEUDRŽATEĽNÝ → kapacita pracovní → návštevnícke zázemie → náletová a invazívna zeleň v CHKO</p> <p>NPP Devínska hradná skala – HAVARIJNÝ → nestabilný masív s registrovanou mimoriadnou situáciou na OUŽP</p>	<ul style="list-style-type: none"> • implementácia areálovej WIFI siete • hĺbkové čistenie hradného brala vrátane riadeného spúšťania uvoľnených častí • hĺbkové čistenie hradieb horného a stredného hradu od náletov a zakorenených drevín • likvidácia invazívnej dreviny pajaseňa žliazkatého výskumnou metódou – prípravok Ailantex • pilčičke čistenie ochranného pásma hradieb – 25% • zahájenie extenzívnej pastvy na južných svahoch hradného kopca (CHKO) • manažment lúčnych spoločenstiev
	MURÁNSKA 10	266 m ² /11 ha	NEUDRŽATEĽNÝ → rozvody a osvetľovacie telesá exteriérového osvetlenia	<ul style="list-style-type: none"> • výmena vykurovacích telies a ovládania vykurovania • výmena rozvádzača elektrickej prípojky administratívnej budovy • vývoj haptického bronzového modelu hradu • nový informačný a navigačný systém^A • tieniaci systém priestoru pokladníc^B • prvky drobnej architektúry – návštevnícke pavilóny^C • nový exteriérový mobiliár^E • projektová dokumentácia bezbariérová úprava návštevníckeho WC • projektová dokumentácia – dynamická bariéra na záchyt skál pod NPP Devínska hradná skala • ukončenie sanácie hradných zrúcanín – Moravská hradba a premostenie na stredný hrad^D

11	RIADITEĽSTVO MÚZEA (V OBJEKTE STAREJ RADNICE)	<ul style="list-style-type: none"> • pracovne • depozitár 	UDRŽATEĽNÝ	<ul style="list-style-type: none"> • obnova výpočtovej techniky – notebooky + monitory • obnova mobiliáru pre 7 pracovných miest • pretesnenie historických okien v kancelárskych priestoroch
	RADNIČNÁ 1	752 m ²	NEUDRŽATEĽNÝ → vykurovanie, MaR → rozvody ZTI	<ul style="list-style-type: none"> • komplexná renovácia sieťovej infraštruktúry, servera a dátových úložísk – implementácia sharepoint
12	MEŠTIANSKÝ DOM	<ul style="list-style-type: none"> • sklady 	HAVARIJNÝ → exteriérové a interiérové omietky → strešná krytina → vlhkosť suterénov → okná a dvere	N/A
	BEBLAVÉHO 1	360 m ²	HAVARIJNÝ → nefunkčné vykurovanie → rozvody ZTI → elektroinštaláci e → s predpokladom riešenia v roku 2024 a neskôr počas kompletnej rekonštrukcie	N/A

13	DEPOZITÁR	<ul style="list-style-type: none"> • depozitár • exteriérový krytý depozitár 	<p>HAVARIJNÝ → statické riešenie skladových priestorov → povrchy a komunikácie → neskolaudovaný priestor → s predpokladom ďalšieho riešenia po relokácii časti zbierkových predmetov do nového depozitára v roku 2024</p>	N/A
	DÚBRAVČICKÁ ULICA	1 048 m ² /2 519 m ²	<p>NEUDRŽATEĽNÝ → bezpečnostné systémy, rozvody elektrickej energie</p>	N/A
14	REŠTAURÁTORSKÉ DIELNE A DEPOZITÁR	<ul style="list-style-type: none"> • depozitár • dielne 	<p>UDRŽATEĽNÝ S NEDOSTATKAMI → vysoká intenzita oslnenia interiérov depozitárov</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozšírenie reštaurátorských ateliérov – textil • údržba exteriérovej zelene
	IVANSKÁ CESTA 23	1 744 m ²	<p>NEUDRŽATEĽNÝ → doplnenie systému VZT a rekuperácie pre reštaurátorské dielne → inteligentná regulácia vykurovania</p>	N/A

15	DEPOZITÁR	• depozitár	UDRŽATEĽNÝ	• systém generálneho kľúča
	VAJNORSKÁ ULICA	2 537 m ²	NEUDRŽATEĽNÝ → bezpečnostné systémy vyššieho stupňa → energeticky neudržateľný systém zvlhčovania	• technologické skúšky a skúšobná prevádzka

POZNÁMKA: podlahové plochy objektov zodpovedajú využívanej/zverenej ploche počas roka.
Kategorizácia stavu objektu:

1. UDRŽATEĽNÝ – prevádzkovo a energeticky udržateľný stav; údržba v rozsahu drobnej údržby; žiadna technológia nevyžaduje obnovu v horizonte piatich rokov;
2. UDRŽATEĽNÝ S NEDOSTATKAMI – stav vyžadujúci drobné investície sumárne do 10 000 €, ktorými sa odstráni opotrebenie; objekt je energeticky udržateľný;
3. NEUDRŽATEĽNÝ – je potrebná zásadná rekonštrukcia jedného alebo viacerých prvkov s celkovou výškou investície 10 000 – 25 000 €; alebo objekt má neudržateľné energetické straty;
4. KRITICKÝ – vyžaduje sa rekonštrukcia jedného alebo viacerých prvkov objektu v horizonte do jedného roka s investíciou sumárne nad 25 000 € ako predchádzanie havarijnému stavu;
5. HAVARIJNÝ – nefunkčné technológie potrebné na základnú funkciu a ochranu objektu/zabránenie skratu; život ohrozujúci stav časti objektu; neudržateľné energetické straty; investícia na zvrátenie situácie viac ako 25 000 €.

I. Investičné aktivity

DOPLŇUJÚCI POPIS VYKONANEJ ROZVOJOVEJ/INVESTIČNEJ AKTIVITY		
SUMA		
A	04 – 08/2023 – hrad Devín – informačný a navigačný systém	106 577 €
B	08– 09/2023 – hrad Devín – tieniaci systém priestoru pokladníc – motorizovaná tieniaca vodonepriepustná plachta	24 606 €
C	04 – 06/2023 – hrad Devín – prvky drobnej architektúry – drevené návštevnicke pavilóny, prírodné oddychové platá, bunka vedľajšej pokladnice, úprava cyklostojiska	128 902 €

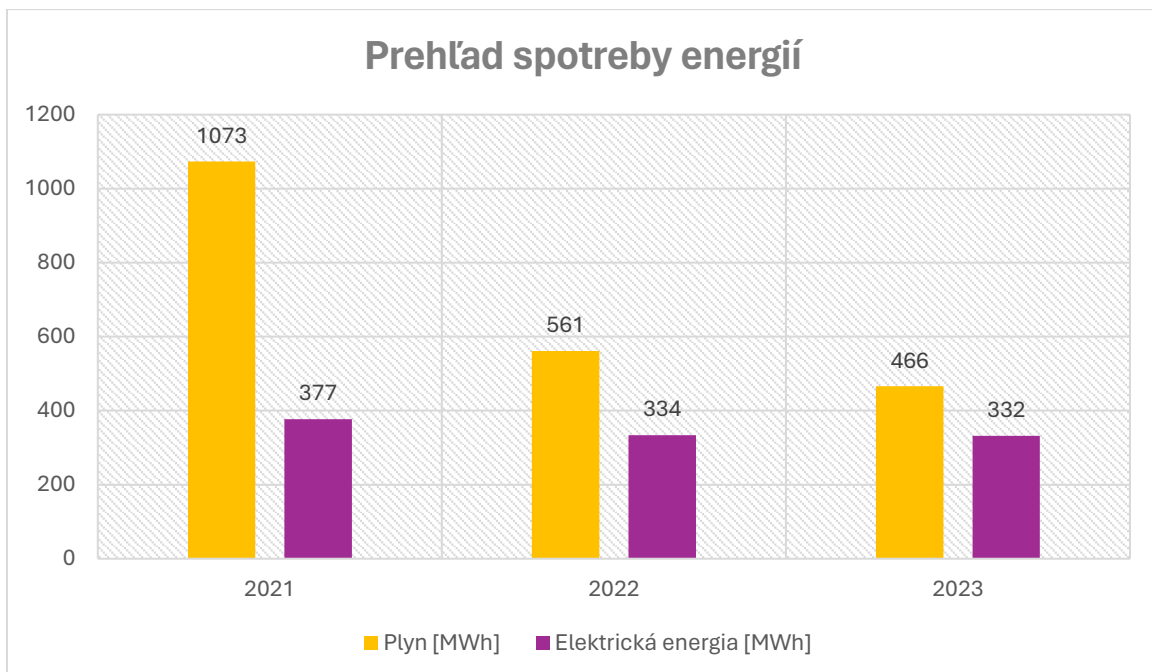
D	03 – 08/2023 – hrad Devín – sanácia defektných hradných murív a lokalít vyplývajúca z pasportizácie stavu zrúcaniny hradu – ukončenie sanácie Moravskej hradby, ukončenie sanácie premostenia na stredný hrad	68 758 €
E	04 – 05/2023 – hrad Devín – exteriérový návštevnícky mobiliár – smetné koše, lavičky, piknikové sety, ďalekohľad	81 267 €
SUMA ZA GENERAČNÉ OPRAVY OBJEKTOV A ROZVOJOVÉ INVESTÍCIE Z ROZPOČTU MMB S DPH		410 110 €

II. Energetický manažment

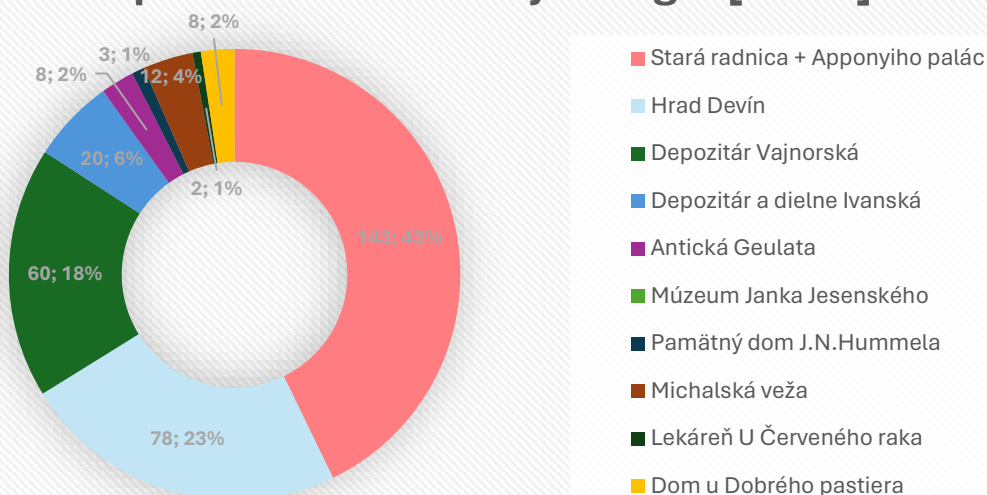
V roku 2023 MMB pokračovalo v optimalizácii energetickej náročnosti prevádzky svojich objektov. Presným energetickým manažmentom múzeum dosiahlo dodatočné úspory na spotrebe plynu, tá v roku v roku 2023 predstavovala 43 % (-57 % = 607 MWh) spotreby referenčného roku 2021 (v poklese sú započítané aj prírastky – vykurovanie objektu depozitára Vajnorská +33 MWh).

Efektívnou konfiguráciou režimu prevádzky elektrických zariadení klesla spotreba elektrickej energie v objektoch MMB v rozmedzí od 18 % (objekt Stará radnica) do 58 % (objekt Antická Gerulata) voči referenčnému roku 2021, celkový pokles predstavuje 18 % = 45 MWh (v poklese sú započítané aj prírastky – sprístupnenie a vykurovanie objektu Michalskej veže +12 MWh, chladenie a regulácia vlhkosti objektu depozitára Vajnorská +60 MWh).

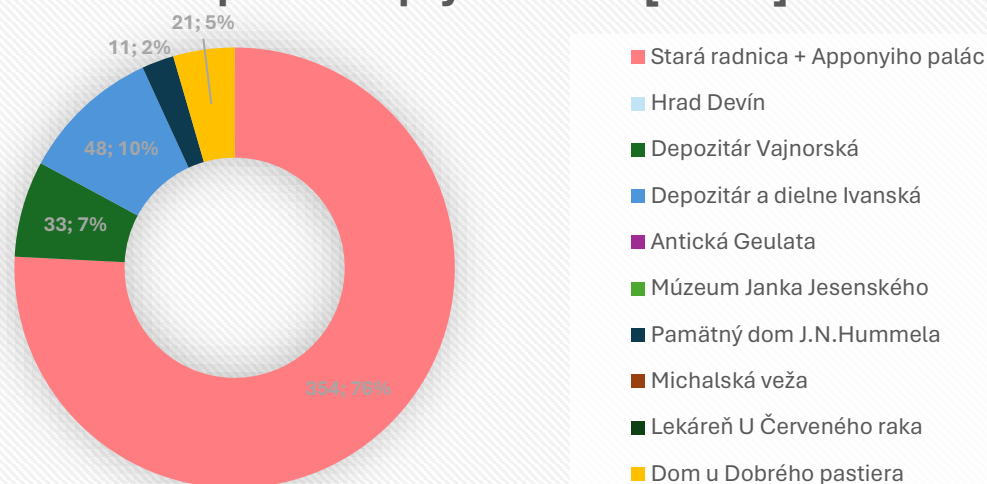
Dosiahnutie ďalších úspor je podmienené investíciami do LED zdrojov a výmeny vykurovacích systémov.

Spotreba elektrickej energie [MWh]

Spotreba plynu a tuv [MWh]

L. Personálna politika

Rozvoj personálnych kapacít sa v roku 2023 realizoval prostredníctvom účasti na vzdelávacích aktivitách v jednotlivých oblastiach činnosti organizácie – v oblasti podporných činností (personalistika, mzdová agenda, verejné obstarávanie, účtovníctvo, a pod.), v odbornej oblasti na seminároch a konferenciách na Slovensku aj v zahraničí (konferencia o nehmotnom kultúrnom dedičstve v mestskom prostredí v Múzeu Varšavy; konferencia Počítačová podpora v archeológii, a pod.), v oblasti práce s verejnosťou a sprostredkovania (kurz UX dizajnu, seminár venovaný interpretácii kultúrneho dedičstva v Terezíne organizovaný Ústavom pro interpretaci místního dědictví) alebo na témy súvisiace s problematikou špecificky mestských múzeí (ICOM CAMOC Annual Conference: Changing Cities, Changing Museums).

V roku 2023 venovalo MMB pozornosť vzdelávaniu personálu prvého kontaktu pôsobiaceho na hrade Devín – vzdelávanie sa sústredilo na komunikáciu s návštevníkmi, so špecifickým dôrazom na komunikáciu v náročných a konfliktných situáciách.

Účasť na vzdelávacích podujatiach doma aj v zahraničí chápe MMB ako nevyhnutnú súčasť praxe organizácie – cieľom je, aby v MMB dochádzalo k priebežnému odbornému vzdelávaniu, ale aj dôležitej aktualizácii vlastnej činnosti a trvalej schopnosti organizácie adaptovať sa na zmeny a vývoj.

Počet a zloženie zamestnancov

Zamestnanci	Z	SV	ÚSV	VŠ 1. st.	VŠ 2. st.	VŠ 3. st.	SPOLU
Vedúci zamestnanci			1		6	1	8
Odborní zamestnanci			7	2	16	5	30
THP			4	1	19		24
Ostatní			53		4		57
Spolu			65	3	45	6	119

Zvýšenie kvalifikácie

Stredné vzdelanie bez maturity (SV)	
Úplné stredné vzdelanie (ÚSV)	
Vysokoškolské vzdelanie 1. stupeň	
Vysokoškolské vzdelanie 2. stupeň	2
Vysokoškolské vzdelanie 3. stupeň	

Pohyb zamestnancov

Noví	59
Odišli	49

Priemerný vek zamestnancov a zamestnankýň: 42,53 roka

Priemerný vek zamestnancov a zamestnankýň administratívy a manažmentu: 44,34 roka

M. Hospodárenie organizácie

Prioritné úlohy hlavnej činnosti múzea na rok 2023:

Program: 4 Kultúra, šport, podpora služieb cestovného ruchu

Podprogram: 4.2 Kultúra

Prvok: 4.2.4 Múzeum mesta Bratislavy

Zámer:

Rozvíjať Múzeum mesta Bratislavy ako odbornú, modernú a dostupnú inštitúciu, ktorá širokej verejnosti prezentuje a sprístupňuje dejiny hlavného mesta a jeho obyvateľstva.

Ukazovateľ	Schválený rozpočet na rok 2023 €	Upravený rozpočet na rok 2023 €	Čerpanie k 31. 12. 2023 €	% čerpania v Č 2023 U 2023
Bežné výdavky	2 577 533	2 453 083	2 380 443	97,04 %
Kapitálové výdavky	1 259 632	1 271 632	1 184 401	93,14 %
Výdavky celkom	3 837 165	3 724 715	3 564 844	95,71 %

Cieľ	Ukazovateľ	Cieľová hodnota	Vyhodnotenie cieľovej hodnoty k 30. 12. 2023
Prezentovať dejiny Bratislavy a jej obyvateľstva prostredníctvom expozícií a výstav	Vlastné výstavné projekty Cesta (z) mesta, Šesťdesiate v Bratislave, dočasná expozícia k obnove Michalskej veže	3	3
Optimalizovať podmienky a profesionalizovať manažment zbierok	Depozitár MMB Vajnorská vybavený mobiliárom	1	1
Budovať vzťah verejnosti k dejinám Bratislavy, zvýšenie ich poznania a porozumenia prostredníctvom programovej ponuky	Počet návštevníkov	250 000	265 543
	Počet návštevníkov kultúrno-spoločenských podujatí	1 300	10 672
	Počet návštevníkov vzdelávacích programov	2 600	6 969
Modernizovať návštevnícku infraštruktúru objektov a expozícií a ponuku služieb	Nová služba pre návštevníkov alebo opatrenie na zvýšenie pobytovej kvality lokalít MMB	min. 1	6
Udržiavať a zabezpečovať optimálny stav spravovaných budov	Údržba zelene v areáli hradu Devín a na promenáde – kosenie	4	5
	Opatrenia zamerané na zlepšenie stavu technologickej infraštruktúry MMB	min. 1	4

Bežný transfer

Pre Múzeum mesta Bratislavy boli v roku 2023 schválené bežné výdavky vo forme transferu v celkovej výške 2 453 083 € na činnosť organizácie, účelovo viazané prostriedky spojené s prenájomom depozitára a na cezhraničný projekt Interreg V-A SK-AT Culture Across – Kultúrne mosty cez rieku Morava (projektové aktivity NKP hrad Devín) v nasledovnej štruktúre a výške:

Účel použitia	Upravený R na rok 2023 €	Skutočnosť k 31.12.2023 €
Činnosť organizácie	2 017 868	1 945 228
Výdavky spojené s prenájomom depozitára	264 326	264 326
Projekt Interreg V-A SK-AT Culture Across – Kultúrne mosty cez rieku Morava (projektové aktivity NKP hrad Devín)	151 339	151 339
Strategické plánovanie rozvoja	19 550	19 550

Plnenie:

V roku 2023 boli verejnosti sprístupnené plánované výstavné projekty: *Cesta (z) mesta* vo výstavných priestoroch na nádvorí Starej radnice (vernisáž 21. 4. 2023), výstava v zrekonštruovanom objekte Michalskej veže s názvom *Michalská veža: po rekonštrukcii* (otvorená od 27. 9. 2023) a na 1. poschodí Apponyho paláca výstava *BA 60 – 69. Šesťdesiate v Bratislave* (vernisáž 12. 12. 2023).

Depozitár MMB Vajnorská – dielo bolo odovzdané bez závad 20. 7. 2023, mobiliár pre nový depozitár bol riadne inštalovaný v súlade so zmluvnými podmienkami. V poslednom kvartáli prebehla prvá vlna relokácie zbierkových predmetov.

V roku 2023 došlo k zvýšeniu celkovej návštevnosti aj návštevnosti podujatí, čím smerujeme k návštevnosti pred obdobia pandémie. Počet návštevníkov kultúrno-spoločenských podujatí zodpovedá zvýšenému počtu organizovaných podujatí.

Na hrade Devín bol po rekonštrukcii sprístupnený výstavný pavilón s archeologickým nálezom *cella memoriae*; na hrade Devín boli vybudované nové prvky návštevníckej infraštruktúry – pobytové pavilóny a oddychové prvky, osadený bol nový informačný a navigačný systém. MMB spustilo webovú stránku www.hraddevin.mmb.sk a realizovali sa nové prvky na zvýšenie prístupnosti objektov – hradu Devín aj Starej radnice. Po rekonštrukcii bola pre verejnosť dňa 28. 9. 2023 otvorená Michalská veža. Múzejný obchod v Starej radnici je vo vysokom štádiu rozpracovania s termínom otvorenia v 1. polroku 2024.

V sledovanom období prebehlo 5-krát kosenie areálu hradu Devín a príľahlých pozemkov v správe MMB vrátane zelene pri komunikácii, orez náletovej zelene, v spolupráci s organizáciou BROZ bol implementovaný projekt extenzívnej pastvy na južných svahoch, zahájená kultivácia porastov a invazívnych rastlín. V rámci komplexného riešenia návštevníckej infraštruktúry na hrade Devín boli odstránené neaktuálne informačné nosiče, ktoré zhoršovali vizuálnu kvalitu prostredia dunajskej promenády pod hradom. Bola zriadená nová dielňa ako technické zázemie hradu a pripravený bol priestor na skladovanie mobilných prvkov nového informačného systému. Bolo sfunkčnené osvetlenie na hrade Devín.

Pokračovalo sa v opravách a optimalizácii vykurovacej sústavy Starej radnice a cieľom zníženia energetickej spotreby.

V rámci cezhraničného projektu Culture Across spolufinancovaného z Programu spolupráce Interreg SK-AT boli v roku 2023 ukončené všetky plánované projektové aktivity. Boli dokončené sanačné práce hradných múrov v areáli hradu Devín, prebehla 3. sezóna archeologického výskumu v sektore 1 vrátane sprievodných odborných analýz. Bol inštalovaný informačný a navigačný systém, pre rodiny s deťmi bola vytvorená tlačaná mapa areálu s úlohami. Bol spustený nový web len pred hrad Devín www.hraddevin.mmb.sk. Boli tiež vybudované oddychové pavilóny a areál hradu bol vybavený novým mobiliárom (lavičky, smetné koše, stoličky). Projekt bol ukončený záverečným podujatím, ktoré MMB realizovalo v spolupráci s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR. Všetky realizované aktivity vo výsledku prispievajú k zvýšeniu kvality služieb pre návštevníkov a prezentácie hradu Devín.

Kapitálový transfer

Pre Múzeum mesta Bratislavy boli v roku 2023 schválené kapitálové výdavky vo forme transferu v celkovej výške 1 271 632 € na činnosť organizácie, na výdavky súvisiace s otvorením Michalskej brány po rekonštrukcii, na výdavky spojené s depozitárom a na projekt Interreg V-A SK-AT Culture Across – Kultúrne mosty cez rieku Morava (projektové aktivity NKP hrad Devín) v nasledovnej štruktúre a výške:

Popis investičnej akcie	Upravený R na rok 2023 €	Skutočnosť k 31. 12. 2023 €
Depozitár na uloženie zbierkových predmetov GMB a MMB	780 000	780 000
Projekt Interreg V-A SK-AT Culture Accros – Kultúrne mosty cez rieku Morava	356 632	354 290
Michalská brána – Rekonštrukcia a obnova NKP	100 000	16 612
Zbierkové predmety	15 000	15 000
Hardvér a softvér	8 000	8 000
Hradné bralo Devín	12 000	10 500

Plnenie:

V roku 2023 Múzeum mesta Bratislavy čerpalo a použilo kapitálový transfer na vybavenie nového depozitára mobiliárom na uloženie zbierkových predmetov na Vajnorskej ulici (pevné a mobilné regály so zvislými sitami/policami, koľajnice a nábehy); obstaranie prvkov návštevníckej infraštruktúry na hrade Devín (oddychové pavilóny, interaktívne osvetlenie výstavného pavilónu, drevené opláštenie prevádzkových objektov, obstaranie sezónnej pokladnice, informačný a navigačný systém a pod.); osvetlenie interiéru a expozície Michalskej veže a nákup ekonomického softvéru.

A / PRÍJMY

Tab. č. 1

Výsledky hospodárenia za ROK 2023 - podľa rozpočtovej klasifikácie

EUR

Zdroj	Položka	Podpoložka	Názov	Skutočnosť za rok 2022	Rozpočet na rok 2023	Skutočnosť za rok 2023
a	b	c	d	1	2	3
	453		Príjmy z min. rokov	59 577,00	-	-
	454		Príjmy z min. rokov	-	-	-
			SPOLU - príjmy z minulých rokov	59 577,00	-	-
41	212	002	Príjmy z prenajatých pozemkov	38 447,50	-	-
41	212	003	Príjmy z prenajatých budov, priestorov a objektov	20 359,01	-	-
41	212	004	Príjmy z prenajatých strojov,prístrojov a ostatné	23 053,60	-	-
41	223	001	Príjmy za predaj výrobkov, tovarov a služieb	813 868,93	-	-
46	212	002	Príjmy z prenajatých pozemkov	-	46 929,60	46 929,60
46	212	003	Príjmy z prenajatých budov, priestorov a objektov	-	12 375,35	12 375,35
46	212	004	Príjmy z prenajatých strojov,prístrojov a ostatné	-	17 523,95	17 523,95
46	223	001	Príjmy za predaj výrobkov, tovarov a služieb	-	1 278 093,65	1 278 093,65
41	292	012	Príjmy z dobropisov	-	116,71	116,71
41	292	017	Príjmy z vratiek	1 176,47	-	-
41	292	027	Iné	1 318,58	-	-
41	312	007	Tuzemské bežné transfery v rámci VS z rozpočtu obce	2 833 498,00	2 453 083,00	2 380 443,00
46	292	027	Iné	-	647 153,50	647 153,50
72a	292	027	Dary	421,90	1 062,00	1 062,00
111	312	001	Transfér z MH SR	-	28 120,49	28 120,49
111	311	19	Transfér z MK SR	20 000,00	-	-
111	292		Z refundácií	73 871,92	-	-
72c	312	011	Transfér zo štát.rozp. - MK SR/FnPU	25 000,00	91 804,00	91 804,00
			SPOLU - Bežné príjmy	3 851 015,91	4 576 262,25	4 503 622,25
52	322	005	Kapitálové granty	160 000,00	-	-
41	322	005	Príjmy z kapitátoých transférov	-	1 271 632,00	1 184 401,00
46	322	005	Príjmy z kapitálových transférov	162 342,10	-	-
			SPOLU - Kapitálové príjmy	322 342,10	1 271 632,00	1 184 401,00
			PRÍJMY podľa rozpočtovej klasifikácie CELKOM	4 173 358,01	5 847 894,25	5 688 023,25

B / VÝDAVKY

Výsledky hospodárenia za ROK 2023 - podľa rozpočtovej klasifikácie

EUR

Zdroj	Oddiel	Skupina	Položka	Podpoložka	Názov	Skutočnosť za rok 2022	Rozpočet na rok 2023	Skutočnosť za rok 2023
a	b	c	d	e	f	1	2	3
41	08	2	611		Tarif. plat, osob. plat, zákl. plat, funk.plat...	929 328,26	1 200 000,00	1 199 816,26
41	08	2	612	001	Priplatky	225 594,33	312 300,00	312 270,77
41	08	2	612	002	Priplatky	110 702,04	119 894,00	117 802,06
41	08	2	614		Odmeny	176 570,00	111 200,00	111 179,00
41	08	2	621		Zdravotné poistenie - VŠZP	93 093,03	-	-
41	08	2	623		Zdravotné poistenie - ostatné zdravotné poisťovne	51 726,05	-	-
41	08	2	625	001	Sociálne poistenie - nemocenské	21 775,59	-	-
41	08	2	625	002	Sociálne poistenie - starobné	213 134,71	-	-
41	08	2	625	003	Sociálne poistenie - úrazové	14 787,33	-	-
41	08	2	625	004	Sociálne poistenie - invalidné	32 887,36	-	-
41	08	2	625	005	Sociálne poistenie - v nezamestnanosti	12 319,85	-	-
41	08	2	625	006	Sociálne poistenie - garančné	4 597,74	-	-
41	08	2	625	007	Sociálne poistenie - rezervný fond	75 208,84	-	-
41	08	2	627		Príspevok do doplnkových dôch. poisťovní	10 902,47	-	-
41	08	2	631	001	Cestovné náhrady - tuzemské	1 102,23	189,00	189,00
41	08	2	631	002	Cestovné náhrady - zahraničné	5 721,02	2 650,00	2 649,18
41	08	2	632	001	Energie	188 120,87	98 700,00	68 699,51
41	08	2	632	002	Vodné, stočné	8 463,64	9 443,00	9 440,00
41	08	2	632	003	Poštové služby	1 808,90	1 300,00	1 300,00
41	08	2	632	004	Komunikačné technológie	2 236,21	2 052,00	2 051,74
41	07	2	632	005	Telekom. služby	7 951,26	8 106,00	8 105,10
41	08	2	633	001	Interiérové vybavenie	10 165,28	6 281,00	6 280,02
41	08	2	633	002	Výpočtová technika	23 720,75	5 000,00	5 000,00
41	08	2	633	004	Prevádz. stroje, prístroje, zariadenie, tech. a nár.	8 018,13	1 568,00	1 568,00
41	08	2	633	005	Špeciálne stroje, prístroje	2 863,00	-	-
41	08	2	633	006	Všeobecný materiál	74 617,67	7 140,00	4 553,41
41	08	2	633	007	materiál pre reštaurovanie a AV	2 330,92	1 000,00	1 000,00
41	08	2	633	009	Knihy, časopisy, noviny, učebnice, uč.	318,47	1 512,00	1 511,41
41	08	2	633	010	Pracovné odevy, obuv a pracovné pomôcky	2 546,19	1 000,00	576,09
41	08	2	633	013	Softvér a licencie	7 846,02	3 741,00	3 740,06
41	08	2	633	016	Reprezentačné	3 388,40	1 500,00	1 500,00
41	08	2	634	001	Palivo, mazivá, oleje, špeciálne kvapaliny	1 816,30	2 099,00	2 098,37
41	08	2	634	002	Servis, údržba, opravy a výdavky s tým spojené	924,66	600,00	590,00
41	08	2	634	003	Poistenie zákon. a havar. - autá	1 486,60	1 260,00	1 259,72
41	08	2	634	004	Prepravné+ taxi	345,80	50,00	42,90
41	08	2	635	004	Oprava strojov, prístrojov	7 370,95	-	-
41	08	2	635	005	Oprava špeciálnych strojov	3 027,00	-	-
41	08	2	635	006	Oprava budov, objektov ich častí	236 813,24	58 882,00	58 882,00
41	08	2	635	009	Upgrade softwaru	2 276,82	1 200,00	1 200,00
41	08	2	636	001	Nájomné za nájom budov,objektov alebo ich častí	116 831,37	161 406,00	161 405,27
41	08	2	636	002	Prenájom strojov, prístrojov a zariadení	2 273,48	3 200,00	3 199,07
41	08	2	637	001	Školenia,kurzy, semináre, porady, konf.,sympózia	8 227,00	2 954,00	2 953,65
41	08	2	637	003	Propagácia, reklama a inzercia	5 836,40	2 111,00	2 110,13
41	08	2	637	004	Všeobecné služby	355 630,64	23 525,00	8 773,85
41	08	2	637	005	Špeciálne služby	44 808,56	34 439,00	21 933,08

41	08	2	637	006	Príspevok na rekreáciu	3 098,67	3 975,00	3 973,56
41	08	2	637	011	Štúdié, expertízy, posudky, preklady	7 214,38	4 362,00	4 361,82
41	08	2	637	012	Poplatky a odvody	6 641,42	5 000,00	5 000,00
41	08	2	637	014	Stravovanie	59 741,05	-	-
41	08	2	637	015	Poistenie majetku	6 180,79	6 330,00	6 329,56
41	08	2	637	016	Prídel do sociálneho fondu	13 018,12	17 150,00	17 147,00
41	08	2	637	027	OON	71 087,34	34 346,00	24 345,09
41	08	2	637	031	Pokuty a penále	273,90	-	-
41	08	2	637	035	Dane, konces.p poplatky...	3 411,67	2 879,00	2 878,32
41	08	2	637	037	Vratka	87 500,80	186 254,00	186 254,00
41	08	2	642	006	Členské príspevky v tuzemsku	2 324,00	1 775,00	1 773,00
41	08	2	642	012	Odstupné	10 145,13	-	-
41	08	2	642	014	Ochrana zdravia - zdravotná spôsobilosť	1 182,10	1 210,00	1 201,00
41	08	2	642	015	Nemocenské dávky	7 034,45	3 500,00	3 500,00
72a	08	2	633	006	Všeobecný materiál	421,90	457,00	457,00
72a	08	2	637	004	Všeobecné služby	-	600,00	595,00
72c	08	2	631	002	Zahranické cestovné	-	2 320,00	2 320,00
72c	08	2	633	004	Stroje, prístroje,zariadenia	-	63,80	63,80
72c	08	2	635	006	reštaurovanie	7 000,00	87 182,20	6 830,00
72c	08	2	633	006	Všeobecný materiál	286,40	-	-
72c	08	2	637	001	Školenia,kurzy, semináre, porady, konf.,sympózia	-	1 680,00	1 680,00
72c	08	2	637	004	Všeobecné služby	9 846,19	563,00	563,00
111	02	02	632	001	Energie	-	10 820,49	10 820,49
111	02	02	633	004	Stroje, prístroje a zariadenia	-	620,00	620,00
111	02	02	633	006	Všeobecný materiál	-	623,00	622,36
111	02	02	633	010	Pracovné odevy obuv a prac.pomôcky	-	457,00	456,85
111	02	02	635	006	Oprava budov, objektov a ich častí	-	480,00	480,00
111	02	02	637	004	Všeobecné služby	-	13 495,00	13 495,40
111	08	02	637	037	Vratky	-	347,00	347,00
46	08	2	621		Zdravotné poistenie - VŠZP	-	108 000,00	107 833,80
46	08	2	623		Zdravotné poistenie - ostatné zdravotné poisťovne	-	64 000,00	63 273,25
46	08	2	625	001	Sociálne poistenie - nemocenské	-	26 200,00	24 790,41
46	08	2	625	002	Sociálne poistenie - starobné	-	260 000,00	253 995,37
46	08	2	625	003	Sociálne poistenie - úrazové	-	25 000,00	14 832,34
46	08	2	625	004	Sociálne poistenie - invalidné	-	43 000,00	42 085,67
46	08	2	625	005	Sociálne poistenie - v nezamestnanosti	-	26 000,00	15 797,95
46	08	2	625	006	Sociálne poistenie - garančné	-	5 000,00	4 611,65
46	08	2	625	007	Sociálne poistenie - rezervný fond	-	9 000,00	84 171,10
46	08	2	627		Príspevok do doplnkových dôch. poisťovní	-	14 000,00	13 603,62
46	08	2	631	001	Cestovné náhrady - tuzemské	-	12 000,00	8 222,81
46	08	2	631	002	Cestovné náhrady - zahraničné	-	1 800,00	14 390,44
46	08	2	632	001	Energie	-	125 500,00	110 488,58
46	08	2	633	002	výpočtová technika	-	14 200,00	11 169,11
46	08	2	632	003	Poštové služby	-	3 000,00	1 833,32
46	08	2	633	003	Telekomunikačná technika	-	1 000,00	629,30
46	08	2	633	004	Prevádz. stroje, prístroje, zariadenie, tech. a nár.	-	50 000,00	39 664,45
46	08	2	633	006	Všeobecný materiál	-	110 500,00	110 449,17
46	08	2	633	007	materiál pre reštaurovanie a AV	-	4 000,00	3 620,35
46	08	2	633	013	Softvér a licencie	-	17 824,10	13 345,00
46	08	2	633	016	Reprezentačné	-	2 500,00	2 496,63
46	08	2	634	002	Servis, údržba, opravy a výdavky s tým spojené	-	4 500,00	3 763,98
46	08	2	634	003	Poistenie zákon. a havar. - autá	-	1 000,00	586,45
46	08	2	634	004	Prepravné+ taxi	-	100,00	96,20
46	08	2	635	002	Rutinná a štandardná údržba výpočt.techniky	-	-	-
46	08	2	635	003	Rutinná a štandardná údržba telek. techniky	-	500,00	288,00

46	08	2	635	004	Rutinná a štandardná údržba prevádz. strojov, prísprojev, zariadení, techniky a náradia	-	54,50	54,50
46	08	2	635	006	Rutinná a štandard.údržba bud.,obj. alebo ich častí	-	125 000,00	104 881,14
46	08	2	635	009	Upgrade softwaru	-	-	-
46	08	2	636	001	Nájomné za nájom budov, objektov alebo ich častí	-	47 000,00	8 255,00
46	08	2	636	002	Prenájom strojov, prístrojov a zariadení	-	15 000,00	11 011,68
46	08	2	637	020	Kurzové rozdiely	-	200,00	145,35
46	08	2	637	003	Propagácia, reklama a inzercia	-	400,00	223,16
46	08	2	637	004	Všeobecné služby	-	520 000,00	446 434,29
46	08	2	637	005	Špeciálne služby	-	45 000,00	12 505,24
46	08	2	637	011	Štúdie, expertízy, posudky, preklady	-	18 000,00	11 134,20
46	08	2	637	012	Poplatky a odvody	-	8 000,00	7 007,47
46	08	2	637	014	Stravovanie	-	102 000,00	85 909,10
46	08	2	637	027	Odmeny pracovníkom mimopracovného pomeru	-	92 398,36	70 358,44
46	08	2	637	031	Pokuty a penále	-	200,00	103,31
46	08	2	642	012	Odstupné	-	4 500,00	3 705,39
46	08	2	642	015	Nemocenské dávky	-	5 000,00	3 087,40
					SPOLU - Bežné výdavky	3 407 923,69	4 484 168,45	4 130 648,52
46	08	2	713	001	Intetierové vybavenie	-	-	-
41	08	02	711	003	Software	-	8 000,00	5 666,40
41	08	2	713	004	Nákup prev. strojov,prístř.,zariadení - vlastné zdroje	6 612,08	1 151 197,00	1 151 187,20
41	08	2	716		Prípravná a projektová dokumentácia	-	2 048,00	2 047,20
41	08	2	717	002	Rekonštrukcia	31 533,68	95 387,00	10 500,00
41	08	2	719	002	Nákup umeleckých diel a zbierok	10 173,64	15 000,00	15 000,00
46	08	2	711	003	Software	-	16 504,00	16 504,00
46	08	2	711	004	Stroje, prístroje,zariadenia	-	32 418,00	32 404,07
46	08	2	716		Prípravná a projektová dokumentácia	36 000,00	13 000,00	12 828,00
46	08	2	717	002	Rekonštrukcia a modernizácia CA	207 173,81	26 450,00	26 434,08
46	08	2	719	002	Nákup Zbierkových predmetov	-	2 700,00	2 653,93
52	08	2	717	002	Rekonštrukcia a modernizácia	160 000,00	-	-
72c	08	2	719	002	Nákup zbierkových predmetov	1 000,00	-	-
					SPOLU - Kapitálové výdavky	452 493,21	1 362 704,00	1 275 224,88
					VÝDAVKY podľa rozpočtovej klasifikácie CELKOM	3 860 416,90	5 846 872,45	5 405 873,40

C / VÝNOSY A NÁKLADY

Tab. č. 3

Výsledky hospodárenia za ROK 2023

EUR

Ukazovateľ	Skutočnosť za rok 2022	Rozpočet na rok 2023	Skutočnosť za rok 2023	Index Skutočnosť Rozpočet
a	1	2	3	4
VÝNOSY CELKOM	3 744 494,45	4 843 682,61	4 636 407,01	0,96
Tržby za vlastné výkony a tovar	818 441,50	1 348 460,90	1 354 114,04	1,00
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	71 985,56	1 178,71	2 154,00	1,83
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti	-	424 500,00	393 978,78	0,93
Finačné výnosy	33,60	-	-	
Výnosy - dary	421,90	500,00	497,00	0,99
Výnosy z bežných transferov z rozpočtu obce	2 420 825,66	2 540 043,00	2 380 443,00	0,94
Výnosy z kapitál.transferov z rozpočtu obce	399 786,23	485 000,00	461 929,58	0,95
Výnosy z bežných transférov	-	-	-	

Výnosy z kapitálových transférov FnPU	33 000,00	44 000,00	43 290,61	0,98
Výnosy z kapitálových transférov ŠR a MK	-	-	-	
Príjmy minulých období	-	-	-	
NÁKLADY CELKOM	3 744 494,45	4 843 682,61	4 660 250,24	0,96
Sporebované nákupy:	324 261,50	431 142,61	414 186,71	0,96
v tom:	-	-	-	
Spotreba materiálu	140 862,08	221 480,00	211 346,76	0,95
Spotreba energie	167 574,85	201 042,61	195 074,43	0,97
Predaný tovar	15 824,57	8 620,00	7 765,52	0,90
Služby	1 056 612,52	1 130 750,00	1 108 281,72	0,98
v tom:	-	-	-	
Opravy a udržiavanie	366 591,01	197 500,00	186 412,59	0,94
Cestovné	8 218,22	28 000,00	27 764,84	0,99
Náklady na reprezentáciu	3 270,87	5 250,00	4 051,49	0,77
Ostatné služby	678 532,42	900 000,00	890 052,80	0,99
Osobné náklady	2 131 876,03	2 718 300,00	2 574 414,27	0,95
"Z" Mzdové náklady	1 442 194,63	1 876 000,00	1 741 068,09	0,93
Ostatné osobné náklady	70 495,34	98 300,00	94 703,37	0,96
Náklady na zákonné sociálne poistenie	514 593,92	610 000,00	607 681,24	1,00
Ostatné sociálne poistenie DDP	10 902,47	13 500,00	13 485,39	1,00
Zákonné sociálne náklady	93 689,67	120 500,00	117 476,18	0,97
Dane a poplatky	1 101,65	2 500,00	2 441,80	0,98
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	1 988,00	2 030,00	2 022,92	1,00
Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej a finančnej činnosti	414 732,88	538 100,00	538 045,40	1,00
v tom:	-	-	-	
Zbierkové predmety	14 037,53	19 200,00	19 165,93	1,00
Odpisy	400 695,35	518 900,00	518 879,47	1,00
Tvorba zákonných rezerv z prevádzkovej a finančnej činnosti	- 201 908,73	-	-	
Tvorba ostatných rezerv	-	-	-	
Finančné náklady	15 830,60	20 610,00	20 607,42	1,00
Splatná daň z príjmov	-	250,00	250,00	1,00
Minoriadne náklady	-	-	-	
Výsledok hospodárenia	-	-	- 23 843,23	

D / MZDY

Tab. č. 4

Výsledky hospodárenia za ROK 2023 - Čerpanie rozpočtu práce a miezd

EUR

UKAZOVATEĽ	SKUTOČNOSŤ ZA ROK 2022	ROZPOČET NA ROK 2023	SKUTOČNOSŤ ZA ROK 2023
MZDOVÉ PROSTRIEDKY	1 442 194,63	1 743 394,00	1 741 068,09
v tom:			
tarifné mzdy	887 370,63	1 172 894,00	1 173 180,24
náhrady miezd	41 958,00	27 000,00	26 636,02
príplatok za riadenie	8 878,00	10 500,00	10 053,97
osobný príplatok	225 594,37	313 000,00	312 270,77
príplatok za prácu nadčas	10 535,58	10 000,00	9 476,39
príplatok za zmenu	1 265,96	1 500,00	1 434,33
príplatok za prácu So, Ne, Sv., noc	90 022,09	97 000,00	96 837,37
odmeny	176 570,00	111 500,00	111 179,00
z toho: jubilejné	2 100,00	1 500,00	1 446,00

Priemerný prepočítaný stav zamestnancov (plná zmennosť)	106	104	104
Priemerný plat v €	1 133,80	1 396,95	1 395,09